БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 184 (19.560). • 1986 йил 9 август, шанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ОММАВИЙЛИКДАН — МАҲОРАТГА

Бу учрашув олдиндан режалаштирилмаган эди. Бутуниттифоқ физкультурачилар куни арафасида Яхши ният ўйинлари қатнашчиси Аслан Хадарцев Тошкент трактор заводининг ёш ишчилари ҳузурига келди.

— Яхши ният ўйинларида иштирок этган биз, совет спортчиларини ўртоқ М. С. Горбачев қабул қилди, — деди таниқли спортчи. — Михаил Сергеевичнинг Яхши ният ўйинларидан меҳнат коллективларида, аҳоли истиқомат қиладиган ва дам оладиган жойларда бутун физкультура-соғломлаштириш ва оммавий-спорт ишларини авж олдириб юбориш учун фойдаланиш зарур, деган сўзлари бизга илҳом бахш этмоқда. Худди шу нарса мени сизнинг ҳузурингизга бошлаб келди.

Москвада бўлиб ўтган Яхши ният ўйинларида жаҳоннинг турли бурчакларидан келган энг кучли спортчилар қаторида республикамиз вакиллари ҳам иштирок этдилар. Улар жами 16 та медални қўлга киритдилар. Тажриба қаерда физкультура-соғломлаштириш ва оммавий-спорт ишлари яхши йўлга қўйилган бўлса, турар-жойларда, ўқув юртларида, меҳнат коллективларида меҳнаткашларнинг бўш вақтларини қизиқарли ва мазмунли ўтказиш учун спорт иншоотларидан унумли фойдаланиш таъминланса, ўша ерда юксак кўрсаткичлар намойиш қилинишини кўрсатмоқда. Республикамизда кўплаб чаққон ва кучли спортчилар етишиб чиққан. Шу кунларда давом этаётган СССР халқларининг IX ёзги спартакиадасида ҳам вакилларимиз дуруст қатнашяптилар.

Мамлакат гражданлари саломатлигини мустаҳкамлашга, уларнинг ишчанлик қобилиятини оширишга, бўш вақтларини оқилона ва фойдали ўтказишларига ҳар томонлама кўмаклашиш — совет физкультура ҳаракатининг асосий вазифасидир. Республикамизда физкультурани ривожлантириш учун ҳар йили жуда кўплаб маблағ сарфланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори ҳамма ерда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам бу соҳадаги ишларни авж олдириб юборишда муҳим роль ўйнамоқда. Чирчиқ, Навоий шаҳарларида, Хоразм областидаги Нариманов номли, Бухоро областидаги «Маданият» колхозларида, Янгийўлдаги Усмон Юсупов номли «Халқобод» аграр-саноат бирлашмасида, Андижон областидаги «Савай» совхоз-техникумида спортнинг оммавийлиги таъминланяпти.

Республикамизда жуда кўплаб спорт иншоотлари вужудга келтирилган. Бироқ уларнинг ходимлари аҳоли билан оммавий спорт ишларини олиб бориш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ўрнига кўпроқ томошабоп тадбирларни ўтказишга берилиб кетмоқдалар. Қашқадарё, Сурхондарё, Жиззах областлари ҳамда Қорақалпоғистон АССРда физкультура-соғломлаштириш ишлари шу кун талабларига асло жавоб бермайди. Пойтахт области спортчилари илгари эгаллаган марраларини бой бериб қўймоқдалар. Натижада республикамизда мавжуд спорт иншоотлари қувватидан атиги 25—30 процент фойдаланилмоқда. Бунга ортиқча тоқат қилиб бўлмайди. Халқ депутатлари маҳаллий Советлари ўз территорияларида жойлашган спорт базалари ишини барча ёшдаги кишиларнинг жисмоний жиҳатдан тобланишлари учун йўналтиришлари, стадионлар, сузиш ҳавзалари, ўйин майдончалари ва заллари имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланишга эришишлари зарур.

Ҳозир республикамизнинг бир қатор корхона ва қурилишларида, колхоз ва совхозларда, район ва шаҳарларда 260 та маданият-спорт комплекси ишлаб турибди. Лекин бу мутлақо етарли эмас. Кўпгина аҳоли пунктларида, бир қанча корхоналарда маданият-спорт комплекслари бунёд этишга ҳали киришилгани йўқ. Бу ишда расмиятчилик ҳам содир бўлмоқда, гоҳида қарор қабул қилиш билан чекланиб қолинмоқда.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари бу соҳадаги камчиликларни зудлик билан бартараф этишлари, мавжуд комплекслар базасини ривожлантириш ва уни жиҳозлаш ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилишлари керак. Андижон давлат тиллар педагогика институтининг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, ҳамма манфаатдор ташкилотларнинг маблағлари ва куч-ғайратини аниқ-пухта мувофиқлаштириб туриш — маданият-спорт комплекслари муваффақиятли ишлашининг зарур шартидир.

Таъбир жоиз бўлса, физкультура ва спорт халқ хўжалиги тармоқларидан бирига айланиб қолди. Кейинги йилларда кўпгина меҳнат коллективларининг социал ва иқтисодий ривожланиш планларига физкультура ишлари кўрсаткичлари ҳам киритилмоқда. Республикамизда йигирма мингдан зиёд штатли физкультура ходими бор. Бироқ уларнинг ҳаммаси ҳам бутун вужуди билан берилиб, виждонан ишлаяпти, деб бўлмайди.

Айрим область, район, шаҳар физкультура ва спорт ташкилотлари иш услубида ҳамон қоғозбозлик, расмиятчилик, кўзбўямачилик давом этиб келмоқда. Айни пайтда Ўзбекистон ССР Физкультура ва спорт давлат комитети раҳбарлари ишни қайта қуришда деярли фаолиятсизлик қилаётганликлари кечирилмас ҳолдир.

Республика комсомол ташкилотлари йигит ва қизлар орасида физкультура ва спорт ишларини жонлантиришга актив аралашишга даъват этилгандирлар. Спортнинг тарбиявий ролини ошириш комсомол фаолиятида энг муҳим вазифалалардан бири бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Спортчилар орасида сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришнинг барча воситаларидан, барча шаклларидан тўлароқ ва кенг кўламда фойдаланиш, спортчиларнинг совет турмуш тарзини қатъият билан ташвиқ этувчи бўлишларига эришиш ғоятда муҳимдир. Республикамизнинг бир гуруҳ спортчи комсомоллари аҳоли истиқомат жойларида физкультура ишларини ривожлантириш ташаббуси билан чиққан эдилар. Ўзини оқлаган бундай ҳаракатларни қайтадан тиклаш, кўпайтириш ва мустаҳкамлаш комсомолнинг жонажон ишидир.

Спорт — янги чўққиларни забт этиш қувончидир. У — инсон сиҳат-саломатлиги, яхши кайфияти, ижодий умр узоқлиги манбаидир. Шунга эришайликки, ҳамма жойда физкультура ва спортнинг оммавийлиги, спортчиларимиз маҳоратини ошириш таъминлансин!

Мусобақадошлар Ўзбекистон пахта далаларида

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ — ИШИМИЗГА МАДАД

*

Тожикистондан келган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Оқолтин районидаги «Фарғона» совхози чўлқуварлари даласида бўлганларида сер-кўсак ғўзаларни кўриб хурсанд бўлишди. Пахтакорларнинг чўл шароитида мўл ҳосил етиштириш тажрибасини қизиқиб ўрганишди.

СУРАТДА: (чапдан) Оржоникидзеобод район агросаноат бирлашмаси совети раиси Исмат Ҳафизов, «Фарғона» совхозининг бўлим бошқарувчиси Ҳамроқул Усмонқулов ва Ленин районидаги «Партия XXII съезди» совхози партия ташкилотининг секретари Абдуназар Мардоновлар ўзаро фикр алмашмоқдалар.

В. Втюрин фотоси (ЎзТАГ).

*

Қардош республикалардан келган ўзаро текшириш бригадалари пахтазорларни синчковлик билан кўздан кечириб, Ўзбекистон пахтакорларининг бугунги ишларини ўрганмоқдалар. Меҳмонлар ғўза ривожининг аҳволи билан танишибгина қолмай, деҳқонлар меҳнатини ташкил этиш, уларнинг дам олиш, турмуш шароитларини диққат билан ўрганмоқдалар, пахтачилик бригадаларининг ёрдамчи хўжаликларига ҳам бормоқдалар. Ҳамма ерда талабчанлик руҳида, ҳақиқий амалий суҳбат бормоқда. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас: чунки мамлакатда амалга оширилаётган қайта қуриш социалистик мусобақа беллашувида қатнашаётган мусобақадошлардан фақат ўзининг меҳнатдаги юксак муваффақиятлари тўғрисидагина эмас, шу билан бир қаторда ишнинг умумий савияси муттасил ошиб бориши тўғрисида, бутун тармоқ бўйича, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш қоғозда ва сўзда эмас, балки амалда рўёбга чиқиши ҳақида ўйлашни ҳам талаб этади.

Ўзаро текшириш бригадалари республикамизда ишлай бошлаганига бир неча кун бўлди, холос. Лекин бу ўзаро текширувдан амалий ёрдам аниқ-равшан кўриниб турибди: хўжаликларда қатор ораларига ишлов бериш суръати жадаллашди, қарийб ҳамма ерда чеканка якунланмоқда. Ўғит ва сувдан оқилона фойдалана бошлашди. Аммо ҳар қалай ўзаро текшириш чоғида анчагина камчиликлар ва нуқсонлар ҳам аниқланмоқда.

ҚАРДОШЛИК ТУЙҒУСИ

Қардош Озарбайжон уста пахтакорлари, тажрибали деҳқонлари ва мутахассислари Самарқанд областида социалистик мажбуриятлар бажарилишини текширдилар. «Хуш келибсиз, азиз мусобақадошлар!» — Жомбой районидаги «Октябрь» колхозида уларни ана шундай илиқ, самимий дил сўзлари билан кутиб олишди. Мусобақадошлар хўжалик пахтакорларининг иши билан танишарканлар, камчиликларни очиқ-ойдин кўрсатдилар, уларни бартараф этиш ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар. Колхоз аъзолари бу йил 1742 гектар ерда ғўза парвариш қилмоқдалар. Азалхон Исаев, А. Фармонов, Д. Двалидзе бошлиқ бригадаларда чеканка сифатли бажарилмоқда. Т. Суяров, М. Рустамов бошлиқ бригадаларда эса ғўза парвариши кечикиб, аксарият далаларга эндигина биринчи сув тараляпти. Шунингдек, гектарлар тўлиқ эмас, минерал ўғитдан фойдаланиш нормаси бузилган. Ғўзани машинабоп қилиб ўстириш ҳақида қайғурилмаяпти. Техникани теримга ҳозирлашда жиддий нуқсонлар мавжуд.

— Озарбайжонлик дўстларимиз далаларни айланарканлар, йўл қўйган жиддий хатоларимизни кўрсатдилар, — дейди колхоз бош агрономи, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати М. Абдиев. — Биз нуқсонларни бартараф этишга шу заҳотиёқ киришдик. Ҳозир қардошлар маслаҳати асосида парваришни янада кучайтирдик. Чунки баҳордаги ёғин-сочин, ёздаги сув танқчиллиги туфайли парвариш кечикканди.

Мусобақадошлар Пайариқ, Оқдарё ва бошқа районларда ҳам бўлиб, социалистик мажбуриятлар бажарилишини таҳлил этдилар, ўзларининг тажрибалари билан ўртоқлашдилар, пахтакорларга йўл-йўриқ кўрсатдилар.

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЎСТ АЧИТИБ ГАПИРАДИ

Туркманистон ССРнинг Чоржўй области қўриқ Қашқадарё области билан туташ. Яқинда воҳага ташриф буюрган бир группа туркманистонлик мусобақадошлар план ва мажбуриятларнинг бажарилишини текширишни Нишон районы хўжаликларидан бошлашди. Райондаги «ВЛКСМ XVIII съезди» чўлқуварлари бу йил 2400 гектар ерда ғўза ўстиришмоқда. Съездлар йилидаги марра — давлатга қарийб 5 минг тонна «оқ олтин» етиштириб беришдан иборат. Лекин иш мажбуриятга яраша олиб бориляптими? Афсуски йўқ.

Хўжаликда энг илғор ҳисобланган Абдужалил Рустамов, Исмоил Бобоқулов, Рўзихон Жабборовалар бошлиқ бригадаларда ғўза парваришида йўл қўйилаётган жиддий нуқсонлар туфайли ўсимлик нотекис ривожланмоқда. Кўсаклар сони ва салмоғи кўнгилдагидек эмас.

Мусобақадошлар ғўза ривожидаги камчиликларни районнинг бошқа хўжаликларида ҳам кўрдилар. Ўсимликларни амал олдириш, ҳосилга ҳосил қўшиш бўйича қимматли фикрлар билдирилди. Айниқса, 3,4-11-совхозлардаги ўт босган пайкалларни кўриб меҳмонлар ранжишди.

Нишон райони бу йил 32600 гектар ердан она-Ватанга 70 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган. Бироқ кўпгина хўжаликларда дала ишларини ташкил этишда сўз ва иш бирлиги сезилмайди. Шунинг оқибатида айрим пайкалларда ғўзалар сийрак, суғориш ва ишлов бериш ишлари суст бормоқда. Район бўйича 2100 гектар майдондаги ғўза ўсишдан орқада қолмоқда. Машина теримига тайёргарлик ёмон.

Туркманистонлик мусобақадошлар областнинг Қамаши ва Китоб районларида ҳам бўлиб, пахта далалари ҳамда чорва фермаларини кўздан кечирдилар. Ютуқлар сирини ўрганиш билан бирга, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ

Тожикистон ССР Ленинобод области пахтакорлари Навоий области дала меҳнатчиларининг социалистик мусобақа шартларини қандай бажараётганликлари билан танишишни Қизилтепа райони далаларидан бошладилар. Улар «Москва», «Ленинград», «Партия XXII съезди» колхозларининг бир қатор бригадаларида мўл пахта ҳосили етиштириш учун катта ишлар амалга оширилаётганлигининг гувоҳи бўлдилар.

— Дўстлар тажрибаси, улар амалга ошираётган ишлардан ҳар қанча ўргансак арзийди, — дейди Мастчоҳ районидаги Калинин номли колхоз раиси С. Исматов. — Айниқса, менда кўплаб бригадаларда сувнинг ҳар қатрасидан самарали фойдаланилаётганлиги катта таассурот қолдирди.

Ленинободлик пахтакорлар қизилтепалик ҳамкасбларининг ибратли ишларидан мамнун бўлиш билан бирга, йўл қўйилаётган камчиликлар хусусида танқидий фикрлар билдириб, уларни бартараф этиш юзасидан қимматли йўл-йўриқлар бердилар.

Жданов номли колхознинг О. Раҳимов бошлиқ бригадасида ғўзаларнинг аҳволи умуман ёмон эмас. Чеканкани бундан уч-тўрт кун аввал бошлаб юборса бўлар эди. Лекин бригадада бу юмушни бажаришга шошилмаяптилар. Худди шу нарса мусобақадошларнинг эътиборини тортди.

«Ўзбекистон» колхозининг М. Ашуров, И. Ҳусенов бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари эса мусобақадошлари олдида қизариб қолдилар. Ҳар икки коллективда ҳам ғўза ривожи суст. Аксарият майдонларда эндигина 3-4 тадан кўсак ҳосил қилинган. Улар 40 центнерлик маррани кўзлашмоқда. Шундай экан, бу бригадалар олдида йиғим-теримгача қолган қисқа муддат мобайнида омилкорлик билан иш юритиш вазифаси турибди. Ленинободликлар уларга ишловни қизғин олиб бориш, парваришда маҳаллий ўғитдан кўпроқ фойдаланиш лозимлигини айтдилар.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ягона сиёсий кун

ИНСОН МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

КПСС XXVII съездида ишлаб чиқилган партиямиз сиёсатининг олий мақсади совет халқи моддий ва маданий турмуши даражасини оғишмай юксалтиришдан, шахсни ҳар томонлама камол топтириш учун шарт-шароит яратишдан иборат. Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш концепцияси ана шу мақсадга қаратилган. Унинг бажарилиши халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, хилларини ошириш ва сифатини яхшилаш билан, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш билан чамбарчас боғлиқ. 8 август куни республикада бўлиб ўтган Ягона сиёсий кунда ана шулар таъкидланди. Сиёсий кун «Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини ривожлантиришнинг комплекс программасини амалга ошириш — умумхалқ иши» мавзусига бағишланди.

Саноат корхоналарида, қурилишларда, колхозлар ва совхозларда, муассасаларда, аҳоли истиқомат жойларида сўзга чиққан нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладида уқтирилганидек, келгусида халқ фаровонлигини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш кўзда тутилаётганлигини таъкидладилар. Бунда кўп жиҳатдан 1986—2000 йилларда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини ривожлантиришнинг комплекс программасини амалга ошириш орқали эришилади. Келгуси 15 йил ичида совет кишилари турмуш шароитларини яхшилашга сарфланадиган ресурслар ҳажмини икки баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Аҳолининг реал даромадлари ўсиши (Ўзбекистонда ўн биринчи беш йилликда реал даромадлар аҳоли жон бошига ҳисоблаганда 5,8 процент ўсди) билан бир вақтда истеъмол моллари ишлаб чиқариш жадал суръатлар билан бормоқда. Буюмларнинг айрим турлари камчиллиги тугатилди. Савдо, умумий овқатланиш янада ривожланди, хизмат кўрсатиш соҳасининг моддий-техника базаси мустаҳкамланди, аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат ҳажми 40 процент ошди.

Бироқ, деб таъкидлашди докладчилар, етмишинчи йилларда ва саксонинчи йилларнинг бошларида республика иқтисодий тараққиёти суръатларининг пасайиб кетиши, ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий имкониятлардан тўла фойдаланмаслик натижасида кўпгина корхоналар халқ учун товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришни таъминлай олмадилар. Буюмларнинг бир қанча турларининг ва хизматнинг сифати паст, хизмат кўрсатиш хиллари ҳам чекланган. Бошқа республикаларда аҳолига 700—800 хил хизмат кўрсатилаётган бўлса, Ўзбекистонда фақат 500 турда хизмат кўрсатилмоқда. Айниқса, қишлоқ аҳолисига қониқарсиз хизмат қилинмоқда. Савдо ва маиший хизмат соҳасида харидорлар ва буюртмачиларни алдаш, тарозидан уриб қолиш фактлари тугатилган эмас, камомад ва ўғирликлар юз бермоқда.

Докладчилар шу йилнинг бошида қабул қилинган 1986—2000 йилларда Ўзбекистон ССРда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини ривожлантириш комплекс программасининг асосий бўлимларини таърифлаб бердилар. Юз берган қолоқликни бартараф этиш зарурлиги бу программани ишлаб чиқиш чоғида эътиборга олинган.

Масалан, 1986—1990 йилларда умуман мамлакатда ноозиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш умумий ҳажми 35 процент кўпайтирилгани ҳолда Ўзбекистонда улар 46 процент ортади. Шу вақт ичида мамлакатда умуман хизмат кўрсатиш ҳажми 1,5 баравар, республикада эса 1,7 баравар кўпаяди. Белгиланган бу топшириқларни бажариш учун зарур миқдорда капитал маблағ ва моддий ресурслар ажратиш кўзда тутилган. Хўжаликнинг аҳолига бевосита хизмат кўрсатадиган тармоқлари жадал ривожлантирилади, аҳоли эҳтиёжларини ўрганиш ишлари яхшиланади. Докладчилар асосан ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, қувватлардан самарали фойдаланиш, корхоналарни реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантириш, технология жараёнларини такомиллаштириш, ресурсларни тежаб-тергаб сарфлаш асосида уни интенсивлаш ҳисобига ҳал этиш зарурлиги бу программада кўрсатиб ўтилганлигига эътиборни қаратдилар.

Товарлар ва хизмат соҳасидаги программани амалга оширишга барча меҳнат коллективлари, ҳар бир район, ҳар бир область ҳисса қўшиши кераклиги таъкидланди. Аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш учун янгича хўжалик юритиш шароитларида ишлашнинг афзалликларидан ижодий тарзда фойдаланишга, товарлар ва хизматнинг асосий турларидан моддий таъминланиш даражаси турлича бўлган аҳоли фойдалана олишига, корхоналарнинг иш режими эса истеъмолчилар учун қулай бўлишига изчиллик билан эришиш зарур. Хизмат соҳаси ходимларининг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида кўпроқ жон куйдириш, бу соҳани юксак малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш, бошқалар ҳисобига бойлик орттиришга интилувчилар, ичкиликбозлар, брак маҳсулот чиқарувчилар, олғирларга қарши ҳамма жойда муросасиз курашни авж олдириб юбориш керак. Коллективларда белгиланган режаларни бажариш йўллари тўғрисида ишчанлик билан гаплашиб олинди, халқ учун товарлар ишлаб чиқариш ва кишиларга хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган барча корхоналар ва ташкилотлар ишини такомиллаштириш юзасидан бир қанча танқидий мулоҳазалар ва таклифлар айтилди. Докладчилар йиғилганларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзолари, область, шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари, сайлаб қўйиладиган партия органларининг бошқа аъзолари, совет ва жамоат ташкилотлари, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари меҳнаткашлар олдида сўзга чиқдилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолари ва аъзолигига кандидатлар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

БИНОКОРЛАРНИНГ МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФАЛАРИ

КПСС XXVII съезди капитал қурилишни тубдан яхшилашни талаб қилди. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида 8 август куни бўлиб ўтган тантанали йиғилишда Ўзбекистон бинокорларининг масъулиятли вазифалари, тармоқни такомиллаштириш йўллари тўғрисида гапирилди.

Қурувчиларнинг профессионал байрами — Бинокорлар куни муносабати билан бу ерда ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, жамоатчилик вакиллари тўпландилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Қ. Ҳ. Маҳамадалиев доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари партия XXVII съезди белгилаб берган режаларни амалга оширишга, КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми қарорларини бажаришга республика бинокорлари муносиб ҳисса қўшадилар, деб ваъда бердилар.

Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли уддалаган ишлаб чиқариш илғорларига СССРнинг орден ва медаллари топширилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин қатнашди.

(ЎзТАГ).

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг коллективи шу йилнинг иккинчи кварталида юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришди. 120 минг сўмлик товар маҳсулоти реализация қилиниб, меҳнат унумдорлигининг пландан ташқари ўсишига ва анча миқдорда моддий ресурслар иқтисод қилинишига эришилди. Мамлакатнинг республика партия нашриётлари ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра, илғор коллектив КПСС Марказий Комитети ишлар мудирлиги ва маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди.

8 август куни коллективга мукофот топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин нашриёт вакилларига кўчма Қизил байроқни топширди.

Йиғилишда сўзга чиққан нашриёт ходимлари фахрий мукофот уларни янги-янги меҳнат зафарларига илҳомлантиришини айтдилар. Коллективнинг шу йил учун ўз зиммасига олган социалистик мажбурияти қайта кўриб чиқилди ва уни ошириш тадбирлари белгиланди.

(ЎзТАГ).

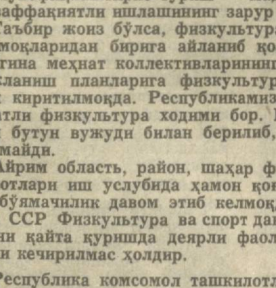

ОДАМЛАРГА ТИНЧЛИК КЕРАК

7 август куни Тошкентдаги 2-автокомбинатда бўлиб ўтган урушга қарши митингда тинчликка, империалистик давлатлар бошлаган ракета-ядро қуролланиш пойгасини тўхтатишга даъват сўзлари эҳтирос билан янгради. Митинг Японияннинг Хиросима ва Нагасаки шаҳарлари Америка томонидан атом бомбардимони қилинганлигининг 41 йиллиги муносабати билан мамлакатимизда бошланган ядровий қуролсизланиш учун кураш ҳафталиги доирасида ўтказилди. Митингда сўзга чиққан корхона вакиллари совет кишилари Ер юзида тинчликни сақлаб қолишга, инсоният боши узра пайдо бўлган ядровий фалокат хавфини бартараф этишга астойдил интилаётганлиги ҳақида гапирдилар.

— Коллективимиз меҳнатчилари, — деди автослесарь Р. Солиҳов, — халқларни ҳарбий харажатларнинг оғир юкидан халос этишга, оммавий қирғин воситаларини бутунлай тугатишга қаратилган совет тинчлик ташаббусларини барча совет кишилари қатори астойдил маъқулламоқдалар. Биз Ер юзидаги барча тинчлик курашчиларини Америка империализмини ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатишга мажбур этиш, Хиросима фожиаси такрорланишига йўл қўймаслик учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қилишга чақирамиз.

Мастер С. Эшонхонов, инженер Ф. Караташчук, ҳайдовчи В. Лиховидов ва бошқалар касбдош ўртоқларининг гапларини қўллаб-қувватлаб, Ер юзида тинчликнинг ишончли таянчи бўлган Советлар мамлакати куч-қудратини зарбдор меҳнатлари билан мустаҳкамлашларини айтдилар.

Митинг қатнашчилари бир овоздан қабул қилинган резолюцияда барча мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорлик учун курашаётган КПСС ҳамда Совет ҳукуматининг тинчликсевар йўлини қизғин маъқулладилар. Автокомбинат коллективи бу инсонпарварлик сиёсатини амалий ишлар билан қўллаб-қувватлашга интилиб, 12 август куни тинчлик вахтасини ўтказишга ва бир кунлик иш ҳақини Совет тинчлик фондига топширишга қарор қилди.

Шу куни Ўзбекистондаги бошқа меҳнат коллективларида ҳам урушга қарши митинглар бўлиб ўтди.

ЁШЛАР ОВОЗИ

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятида ўтказилган учрашувда тинчлик мавзуи асосий мавзу бўлди. Тошкент ишчи ва ўқувчи-ёшларининг вакиллари, Совет Иттифоқида ўқиётган чет эллик студентлар бу ерга келдилар.

— Совет Иттифоқига келганимга тўққиз йил бўлиб қолди, — деди сириялик Муҳаммад Хайсам Тафноқжи. — Ҳозир ординатурани тамомлаяпман. Болаларни даволайман. Менимча, уруш — инсонлар ўзининг бутун тарихи мобайнида ўйлаб топган энг даҳшатли нарсадир. Чунки урушда, энг аввало, болалар ҳалок бўлишади, улар қайғу-алам ва кулфатларга дучор бўладилар. Мен тинчлик учун курашда Совет Иттифоқидаги тенгқурларим билан тамомила бирдамман ва: «йўқолсин уруш!» — дейман.

— Биз турли мамлакатлардан СССРга ўқиш учун келганмиз, аммо совет кишилари билан якдилмиз — тинчликсиз планетамизнинг истиқболи йўқ, — деди панамалик студент Сальвадор Баррия.

Йигит ва қизлар тошкентлик тенгдошларига ўз мамлакатларида тинчлик учун ўтказилаётган ҳаракат тўғрисида, совет ёшлари билан учрашув ва суҳбатлардан олган таассуротлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Ёшларнинг бу учрашуви чет эллик студентларнинг Ўзбекистон бўйлаб бир ҳафталик сафари программасига киради. Улар Тошкент, Бухоро, Самарқанд ва Хивадаги йирик саноат корхоналарида, музейлар ва театрларда бўладилар, ана шу шаҳарларнинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

ДИЛДА ҚИЗИҚИШ БЎЛСА

Ҳисобот-сайловлар

Неъматулла ҳисобот-сайлов йиғилишига тайёргарлик кўрар экан, йил бўйи қилинган ишларни сарҳисоб қила бошлади. Ўтказилган йиғилишлар, кўтарилган масалалар, ҳал этилмаган муаммоларни ўйлади. Қайта қуриш секинлик билан бораётганини дадил айтиш керак. У шу мақсадда газетага кўз югуртирди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг Хабаровск ўлка партия ташкилоти активи кенгашида сўзлаган нутқини қайта-қайта ўқиди. «Биз қайта қуриш соҳасида қанчалик олға ҳаракат қилиб борсак, бу вазифанинг мураккаблиги шунчалик кўпроқ намоён бўлмоқда, олдимиздаги ишларнинг ғоят катта кўламлари ва ҳажми тўлароқ аниқланмоқда, — деб таъкидланган эди нутқда. — Оддий соғлом фикр ҳар ким қаергадир — юқорига ёки қуйига, ёхуд ўнг, сўл томонларга ишора қилавермаслиги кераклигини кўрсатиб турибди. Аввало ўзингга савол беришинг, аввало ўз олдингга вазифа қўйишинг — ҳамма нарсани виждонан, ўз олдингдаги ва халқ олдидаги катта масъулиятни ҳис этиб, бажаришинг керак».

Неъматулла нутқда олға сурилган асосий фикрларни докладига киритди ва ўз коллективи, партия группасида қайта қуриш қандай бораётганлиги, янгича ишлаш зарурлиги ҳақидаги мулоҳазалар билан тўлдирди.

... Дарвоқе, ишчилар партия группаси ташкилотчиси Неъматулла Зиёевни бежиз ҳурмат қилишмайди. У 1971 йилда «Миконд» заводига ишга келди. Дастлаб 4-цехда, кейинчалик 12-цехда ишлай бошлади. Ишчанлиги билан ҳурмат қозонди. План топшириқларини бир ярим-икки ҳисса ошириб уддалади. Бундан уч йил муқаддам КПСС сафига ўтди. Худди шу йили унга катта ишонч билдиришди. Неъматулла Зиёев партия группаси ташкилотчиси қилиб сайланди. Мана, учинчи йилдирки, у партия группаси иши ҳақида ҳисоб беряпти.

Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилида қўлга киритилган муваффақиятлар баракали бўляпти. Йил бошида КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришга бағишланган йиғилишда бу ҳақда рўй-рост гапирилди. Ишни қайта қуриш биринчи галдаги вазифа қилиб қўйилди. Коммунист Раиса Букина ҳозирги шароитда ўзигина илғор бўлишга интилаётганларни кескин танқид қилди.

— Планни уддаладингми, ҳамроҳингни ҳам қўллаб-қувватла, уни ҳам илғорлар сафига олиб чиқишга кўмаклаш, — деди у. — Бу эса маҳсулот сифатини оширишга ҳам таъсир этмасдан қолмайди.

— Ташкилотчимиз Н. Зиёев биз, ёшларнинг ғоявий-сиёсий билимимиз оширишига яхши ёрдам беряпти, — деди ҳисобот-сайлов йиғилишида КПСС аъзолигига кандидат Маъмура Абдураҳмонова. — Менинг КПСС аъзолигига кандидатликка ўтишим жараёнида группа ташкилотчимиз бир неча бор суҳбат ўтказди. КПСС Программаси, КПСС Уставини биргаликда ўқидик, ўргандик. КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми қарорларини қунт билан ишлаб чиқдик.

Тўғри, группада идеологик, оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилган. Коммунистларнинг активлигини оширишга алоҳида эътибор беріляпти. Йиғилиш қарорларининг ижроси таъминланяпти. Лекин ютуқлар соясида айрим нуқсонлар ҳам учраб турибди. Партия группасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилмаган. Ғолиблар ўз вақтида аниқланмаяпти. Улар маънавий ва моддий рағбатлантирилмаяпти. Ўз иш участкасида барча куч ва имкониятини сарфлаб ишлаётган ишчилар сафи кенгаймаётир.

— Меҳнат интизоми — муваффақиятлар асоси, — деди Д. Фозилова ўз сўзида. — Бизларда меҳнат интизомини бузаётган ишчилар ҳамон учраб турибди. Партия группамиз ана шу иллатларга қарши кураш олиб бориши зарур.

Йиғилишда партия группаси ташкилотчиси Н. Зиёевнинг ишчанлиги, коммунистларга ғамхўрлиги, жамоат ишига дилдан қизиқиши алоҳида тилга олинди. Бинобарин, партия группаси ташкилотчиси қамраб оладиган масалалар кенгроқ бўлиши ва уни ўз вақтида ҳал этиш зарурлигини таъкидладилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида Н. Зиёев яна партия группаси ташкилотчиси қилиб сайланди.

М. ПИРМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Мусобақага раҳбарлик

Рассом қурилиш майдончаси олдида ўрнатилган янги «кўргазма тахтаси»ни роппа-роса бир ҳафта безади. Рақамлар, исм-фамилиялар ёзиладиган катакчаларни турли рангларда ҳафсала билан бўяди. Тахта устига байроқчалар илиб қўйилди. Шу билан бошлиқлар енгил нафас олишди. Раҳбарларнинг кўрсатмаси бажарилган, мусобақага янги руҳ бағишланган, деб ҳисоблашди улар.

Орадан кунлар ўтди. Тахта катакчаларини рақамлар билан тўлдириш, илғорларнинг исм-фамилияларини ёзиш эса ҳамманинг хаёлидан кўтарилди.

«Узагропромстрой» 2-трестининг райондаги кўчма механизациялашган колоннаси бошлиғи А. Раҳимов, бошқарма партия ташкилотининг секретари М. Севинов ҳамроҳлигида амалий иш билан танишувни бевосита бинокорлар ишлаётган жойдан бошладик.

ҒОЛИБ ҒОЛИБЛИГИНИ БИЛМАЙДИ

— Бу киши қурилишнинг илғор қурувчилар бригадаси бошлиғи, область Советининг депутати Жўрабой Шериев бўладилар, — деб таништирди бошлиқ. — Бригадани табриклашингиз мумкин, кейинги ўн кунлик натижалари бўйича коллективда пешқадамликка эришди.

— Йўғ-э, бизнинг хабаримиз йўқ-ку, — деб эътироз билдирди бригадир.

— Кеча буйруқни имзоладим, яхши ишлаганликларингиз учун 80 сўм пул билан ҳам мукофотладик, — деб уни ўзича тинчитган бўлди бошлиқ.

Мана шу ерда социалистик мусобақани ташкил қилиш механизмидаги яна бир ишкаллик кўзга ташланди. Гап бригадирнинг ишониш-ишонмаслигида эмас, лекин нега энди мусобақани енг учида якунлаш, ғолибликка эришганлиги тўғрисида бригадирнинг қулоғига шивирлаш керак экан? Барча қурувчиларни танаффус пайти, ишдан олдин ёки кейин тўплаб, бу тўғрида баралла эълон қилиш, уларнинг шарафига байроқ кўтариш лозим эмасми?

Область Советининг депутати бригадир Ж. Шериев бошлиқларга эътироз билдиришни ўзига эп кўрмади. Лекин унга илғорлиги тўғрисида бутун коллектив олдида эълон қилиш маошга қўшиб бериладиган 80 сўмга нисбатан қадрлироқ эканлиги шубҳасиз эди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор Каромат Одилов бошлиқ бригада қурувчилари бошқа бир цехда ишлаётган экан. Мана бир неча кундан буён улар ғишт териш ёки сувоқлаш ўрнига майда-чуйда юмушлар билан банд. Аниқланишича, бундан илгари бу бинони сувоқлаш областдаги энг яхши қурувчиларнинг конкурси тарзида ўтказилган экан. Афсуски, конкурс қатнашчилари тегишли маҳорат кўрсата олишмаган. Энди бригада уларнинг камчиликларини тузатиш билан банд. Бу хўжакўрсинчилик учун ўтказилган яна бир тадбир тегишли натижа бермади, деган гап.

Бригада бошлиғи ўз қўли остида маҳорат ўрганаётган комсомол-ёшлар тўғрисида фахр билан гапиради. Нурилла Аслонов, Сано Ёмғиров, Самад Гуллиев каби ёшлар у 28 йил мобайнида тўплаган тажрибани анча тез ўзлаштиришмоқда, устозларидан тежамли қуриш мактабини ўрганишмоқда. Улар шу йилнинг биринчи ярмида тежалган ғишт, цемент, бошқа материаллар ҳисобини билишмади. Лекин айб уларда эмас. Сирасини айтганда, бинокор иш жараёнида ҳар бир тежаб қолинган ғиштнинг ҳисобини олиб бормайди ҳам. Буни бошқармадаги мутасадди ходимлар бажариши ва ой охирида ҳар бир бригадага етказиши лозим. Ходимлар эса тежамкорлик бўйича зарур қоғозларни тўлдириб, мазмунини бригадаларга етказишни эсларидан чиқаришмоқда. Натижада бинокор ой охирида қўшимча мукофот олади-ю, бироқ унинг нима учун берилгани фаҳмига етмайди.

Мусобақадаги мана шундай занг босиб кетган расмиятчилик Бухоро тўқимачилик комбинатининг Қоракўлдаги филиали қурилишидаги меҳнат беллашувини қадрсизлантирмоқда. Оқибатда дадил планлар ва режалар амалий ҳаракатлар шижоатига айланмаяпти.

Бу ердаги режалар эса катта. 45 минг 300 урчуққа мўлжалланган фабриканинг биринчи навбатини шу йилнинг охиригача ишга тушириш мўлжалланмоқда. Бунинг учун 1 миллион 748 минг сўм капитал маблағларни йил охиригача ўзлаштириш лозим. Бошқарма бош пудрат ишлари бўйича белгиланган ярим йиллик планни бир амаллаб бажарди. Аммо ўз кучи билан бажариладиган иш ҳажмига келганда оқсаб қолди. Бу соҳадаги топшириқ 70 процент атрофида уддаланди, холос.

Инсон омилини кучайтиришга эътиборнинг сустлиги, социалистик мусобақани ташкил қилишдаги жонли иш ўрнини ҳамон қоғозбозлик эгаллаб тургани шундай оқибатларга олиб келмоқда. Партия ташкилоти жадаллик намуналарини кўрсатаётган бригадалар тажрибасини барча қурувчилар мулкига айлантириш тадбирларини кўрмаяпти. Катта қурилишда ҳозирги пайтда 16 та ёрдамчи пудратчи ташкилотлар иштирок қиляпти. Бинокорларнинг умумий миқдори 300 кишидан зиёддир. Аммо уларнинг куч-ғайратини бир мақсадга йўналтириш район партия комитетининг ҳам эътиборидан четда қоляпти.

Қурилишда 25 дан зиёд коммунист меҳнат қилаётир. Лекин улар турли қурилиш ташкилотлари ҳисобида турадилар. Муҳим аҳамиятга молик объектда партия ташкилотини тузиш тадбири кўрилмаётир. Район партия комитетининг секретарлари, масъул ходимлар қурилишда камдан-кам бўлишади. Келганда ҳам улар кўпинча қурилиш штабига кириб, умумий аҳволни аниқлаш билан чекланишади.

Қурилиш бир неча йилдан буён давом этаётганига қарамай ҳали бинокорлар штаби олдида коллективнинг эришилган навбатдаги меҳнат муваффақияти тўғрисида ҳикоя қилувчи «Чақмоқ» ёки деворий газета осиб қўйилганини эслаша олмайди. Илғор бригадаларнинг иш тажрибасини умумлаштирувчи плакатлар ҳам кўринмайди. Кўзгармали агитация воситалари эскириб қолган.

КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатномасида қайд этилганидек, бу ерда ҳам мусобақа механизмидаги кўп нарсалар яхши ишламаяпти... мусобақа қатнашчиларининг ишни қандай қилиб яхшироқ олиб бориш, нималарни мустаҳкамлаш керагу, нималардан воз кечиш хусусида бош қотирмаяпти. Натижада белгиланган план ва топшириқларни бажариш оқсаяпти.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Гулчеҳра Мирзаабдуллаева Андижон областидаги Ильичевск пайпоқ-тўқув фабрикасининг энг яхши тўқувчиларидан бири. Моҳир ишчи бир йўла 8 машинада ишлаб кунлик нормани муттасил икки ҳисса ва ундан ҳам ошириб бажаряпти. Новатор ишчи ҳозиргача йиллик планни бажаришга эришди.

Ёш, ғайратли тўқувчи КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан илҳомланиб, яна ҳам ғайрат билан ишламоқда. У съездлар йилида планга қўшимча 970 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солган.

Суратда: моҳир тўқувчи Г. Мирзаабдуллаева.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

«Мухбир» — «Корреспондент» журналининг июль сони босмадан чиқди. У «Матбуотнинг кучи — партиявий раҳбарликда» сарлавҳали бош мақола билан очилади.

«КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга» рубрикаси остида «Сирдарё ҳақиқати» газетаси саноат, капитал қурилиш, транспорт ва савдо бўлимининг мудири Х. Келдибековнинг «Сифат ўзгаришлар — давр талаби» сарлавҳали мақоласи, «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журнали чорвачилик ва озуқа етиштириш бўлимининг мудири В. Азаматовнинг «Чорвачилик эътибор марказида», тарих фанлари кандидати Х. Норбоевнинг «Ватанпарварликка даъват» сарлавҳали обзорлари эълон қилинган.

«Самарали меҳнат ва соғлом турмуш учун» Бутуниттифоқ рейди» рубрикаси остида берилган Н. Ганюхинанинг «Янгича ёндашиш лозим» сарлавҳали обзорида «Сирдарьинская правда» ва Сурхондарё область «Ленинское знамя» газеталари саҳифаларида ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши пропаганда қандай олиб борилаётганлиги ҳақида ҳикоя қилинади.

«Союзимиз ижодий» рубрикаси остида Тошкент область журналистлари ва полиграфчиларининг семинар-кенгаши ҳақидаги ҳисобот «Газета мазмунли ва жозибали бўлиши керак» сарлавҳаси остида босилган.

«Телевидение ва коммунистик ахлоқ» рубрикаси остида «Халқ жасорати солномаси» туркум материалларининг иккинчи мақоласи берилган. Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг катта редактори Б. Зияевнинг «Радио ва фантехника» сарлавҳали мақоласи Самарқанд область радиоэшиттиришларида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларининг ёритилишига бағишланган.

Журналнинг бу сонида Ўзбекистон Журналистлар союзи республика конкурсларининг низомлари эълон қилинган.

Булардан ташқари бу сонда «Сўнмас сиймолар», «Редакция почтасидан», «Фоторепортаж», «Китоб жавонингизга», «Юридик справка», «Информация» ва «Реклама» рубрикалари остида ҳам бир қатор материалларни ўқиш мумкин.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСЛАРИ ҚУРИЛИШИДА

РЕКОНСТРУКЦИЯЛАШ САМАРАЛАРИ

Вақтни бой бермай... 1986 йилги план-топшириқларининг сўзсиз бажарилишига эришиш — ҳозирги бош вазифадир. Беш йилликнинг биринчи йили — барча меҳнат коллективлари иши учун синовдир, қайта қуриш амалда қандай бораётганлиги, унинг ғоялари нақадар чуқур идрок этилиб, қандай амалга оширилаётганлигининг имтиҳонидир. Бу имтиҳондан ўтиш — бутун беш йилликнинг муваффақиятига замин яратиш демакдир!

(КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан).

Дастлабки маҳсулот қувончи

Қўнғиротликлар фойдаланишга топширилган янги корхонанинг дастлабки маҳсулотлари ишлаб чиқарилишига гувоҳ бўлдилар. Бундай маррани эгаллашнинг ўзи бўлгани йўқ, албатта. Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги деворбоп материаллар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ш. Валиев Иттифоқ министрлиги номига хат йўллади: «Қорақалпоғистон АССРнинг Қўнғирот шаҳридаги ғишт заводи реконструкцияси тугалланди. Шу тариқа корхонада қўшимча равишда йилига 30 миллион дона ғишт тайёрлаб берадиган янги қувват фойдаланишга топширилди».

Дарҳақиқат бу — қувончли воқеа. Янгиланган корхона ўзининг дастлабки маҳсулотларини ишлаб чиқара бошлади. Унинг бир қисмидан ҳозирнинг ўзидаёқ Автоном республика қишлоқларидаги қурилишлар қаватлари кўтариляпти. Мутахассисларнинг далолат беришича, корхона маҳсулотлари ГОСТ талабларига батамом мос келади. Давлат қабул комиссиясининг раиси Валиевнинг айтишича, «Узагропромстрой»нинг 14-тресги қишлоқ қурувчилари барча ишларни лойиҳага мувофиқ, бинокорлик нормалари ва қоидалари асосида муваффақиятли бажардилар.

Берилаётган баҳо баландроқ эмасмикан, деб ўйлашингиз эҳтимол. Объект яқин-яқин вақтларгача ҳам қолоқлар қаторида саналиб келди. Бунда буюртмачи билан бош пудратчи, монтажчилар билан комплектлаш ташкилотлари ўртасидаги бир-бирини тўла қувватламаслик суръатга зарар берди.

— Кейинги ойларда, — дейди 14-трест бошқарувчиси В. Силаев, — ишни тубдан яхшилашга эришдик. Бош пудратчи ҳисобланган 2-механизациялашган кўчма колонна ихтиёрига трестнинг бошқа бўлинмаларидан янги кучлар сафарбар қилинди. Қурилиш участкаларини малакали кадрлар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилди. Ёрдамчи пудратчи ташкилотлар, даставвал, «Узсельпромтехмонтаж» тресги янги машина ва механизмлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланишнинг уддасидан чиқа бошлади.

Қайтадан дунёга келган корхона бугунги кунда бир меъёрда ишламоқда. У хом ашё билан пешма-пеш таъминланиб турибди. Ишчилар ва инженер-техник ходимлар уч йилдан ортиқроқ муддат мобайнида корхонани реконструкция қилиш, маънавий ва жисмоний жиҳатдан эскирган ускуналарни янгилаш билан шуғулланганларидан кейин қурилиш майдонини тарк этдилар.

Қурилиш ишларини олиб борган ишчилар, мутахассислар ва раҳбарлар шу объектда юз берган камчиликлар ва нуқсонлардан тегишли хулоса чиқариб оладилар, деб ўйлаймиз. Аслида ҳам сабоқ бўларли ҳоллар юз бергани ҳали ёддан кўтарилгани йўқ. Баъзи участкаларда белгиланган муддатлар бой берилди. Бундан хулоса шуки, идоралараро мустаҳкам алоқалар ўрнатилмаган, бу ва шу каби бошқа нуқсонлар сира кечиктирмасдан бартараф қилиниши лозим. КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленумида кўрсатиб ўтилганидек, қилинган ишлар жами пировард натижаларга қараб баҳоланади. Буни Қўнғирот тажрибаси тасдиқлаб турибди. Реконструкциялаш давлатга ҳам, корхонадан фойдаланувчилар учун ҳам манфаатли. Янги корхоналар қуриб, катта маблағлар сарфлагандан кўра эски корхоналарни реконструкция қилиш афзал эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди.

Тошкент илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари Бинокорлик материаллари саноати министрлиги билан ҳамкорликда жиддий ишлар устида бош қотирмоқдалар. Улар янги техникани жорий этиш ва такомиллашган технологияга амал қилиш йўли билан корхонадаги аҳволни яна ҳам яхшилаш чораларини кўрмоқдалар. Ҳисоблаб кўрилди: лойиҳачилар ва мутахассисларнинг мўлжаллари рўёбга чиқса, корхонада пишиқ ғишт ишлаб чиқариш ҳажми 40 миллион донага етади. Хуллас, белгиланган вазифа бажарилди. Реконструкция ишларига 6 миллион сўм сарфланди. Смета ҳужжатида кўрсатилган бу рақам янги корхона қуришга сарфланиши лозим бўлган маблағдан анча камдир.

Эндиликда барча иш жараёнлари юксак унумли механизмлар ва автоматлар ёрдамида бажарилмоқда.

ТУБ ЎЗГАРИШ

КПСС XXVII съездида чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги ходимлари олдига кенг кўламли вазифалар қўйилгани маълум. Ишлаб чиқаришни техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш қишлоқ хўжалигининг юксак даражадаги технологияга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга ёрдам беради. Съезднинг ана шу кўрсатмаси ҳаётга қандай татбиқ қилинаётганлигини Урганч корхонасидаги бугунги ишлар мисолида яққол кўриш мумкин.

Шаҳарнинг Хонқа кўчасида пастқам ва кўримсиз ишхона бўларди. У аслида корхонанинг филиали, ғалла ва пичан ўриш машиналарининг баъзи хилларинигина тайёрларди. Йил сайин бундай техника воситаларига эҳтиёж ортиб борди. Табиийки, эски ускуналар билан жиҳозланган корхона бу эҳтиёжни қаноатлантира олмайди.

Аҳволни тубдан ўзгартиришга қарор қилинди. Уч йил аввал СССР Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги министрлиги Урганч заводини реконструкция қилиш ва кенгайтириш лойиҳасини тасдиқлади. Гап эски ишлаб чиқаришни тубдан ўзгартириш ва унинг базасида замонавий корхонани бунёд этиш ҳақида бормоқда. Янгиланаётган корхона йил сайин 11400 та «КМБ-6» ва 800 дона «КПП-3» маркали косилкалар ишлаб чиқарадиган бўлади. Асосий маҳсулотдан ташқари эҳтиёт қисмлар тайёрлаш ҳам ўзлаштирилади. Бора-бора завод кенг истеъмол буюмлари ҳам тайёрлайдиган бўлади.

Иш кўламлари катта. Масалан, қурилиш-монтаж ишларининг ўзига 17 миллион сўм ажратилади. Шунинг 6,3 миллион сўми машинасозларнинг обод ва тўкис уй-жой шаҳарчасини қуришга сарфланади.

Реконструкциялаш муддати ва корхонани кенгайтириш ишлари обдон ҳисоб-китоб қилиниб, янги корхонани ҳаракатга келтириш учун уч йил етарли, деган хулосага келинди. Ана шу норматив муддатнинг қарийб ярми ўтди. Шу давр ичида «Узагропромстрой»нинг 21-трести қурувчилари анчагина ишларни амалга оширдилар. Моддий-техника таъминоти яхши йўлга қўйилганлиги топшириқларнинг муваффақиятли бажарилишига имконият яратаётир.

Йирик саноат комплексининг участкалари бирин-кетин ишга тушиб, корхона тез қад ростлаб бормоқда. Шундай бўлиши табиий. Чунки Урганч озуқа ўриш-йиғиш техникаси заводининг реконструкция қилинаётган дастлабки қувватлари бу йил фойдаланишга топширилади.

Ҳозир корхонада бўлган киши 106 метр узунликдаги тўрт қаватли маъмурий-маиший корпус биносига завқ билан боқади. Бино ичкарисида санитария-техника воситаларини монтажлаш жадал олиб борилмоқда. Маъмурий-маиший корпус асосий ишлаб чиқариш корпуси билан ёнма-ён қуриляпти. Бу ерда дастлабки тўртта улкан пролетлар ўрнатилиб бўлди. Йирик ҳажмли темир-бетон конструкцияларини монтажлаш тугалланмоқда.

Қурилиш майдонига технология ускуналари кела бошлади. Ҳадемай уларни ўрнатиш, монтажлаш, созлаш ва ишга тушириш ишлари бошлаб юборилади. Бош пудратчи — трест интенсивлаш мақсадларини кўзлаб, агросаноат комплекси қурилишига ўзининг учта бўлинмасидаги кучлардан сафарбар этди. Бу ёрдамчи пудратчилар учун етарли иш шароити яратиб беришга хизмат қиляпти. Объект қурилишида Хивадаги 2-колоннанинг Ж. Жуманиёзов бошлиқ ғишт терувчи ва дурадгорлар бригадаси аъзолари маъмурий-маиший корпус қурилишида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Монолит пойдеворлар ўрнатишда Қўшкўпирдаги 108-колоннанинг А. Абдуллаев, Урганчдаги 1-колоннанинг Р. Оллаберганов бошлиқ бетончилар бригадалари юксак ишлаб чиқариш натижаларига эришяптилар.

Агросаноат комплексига хизмат қилувчи икки объект ҳақида фикр юритдик. Улардан бири реконструкция қилиниб бўлди — маҳсулот беряпти. Иккинчиси эса йил охирида фойдаланишга топширилади. Уларнинг касб-кори турлича. Бироқ янги корхоналарнинг самарадорлиги хусусида «реконструкция» деган биргина сўз яхлит тасаввур беради.

Реконструкциялаш йўли партиянинг иқтисодий стратегиясини амалга оширишда қўл келишини ҳаётий тажриба аниқ кўрсатиб турибди. Зотан, КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми янги корхоналар қуришга нисбатан ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш, мукаммал техника ҳамда технология билан жиҳозлаш арзонга тушишини таъкидлагани бежиз эмас.

И. АҲМЕТОВ,
«Узоргтехсельстрой» тресги матбуот группасининг бошлиғи.

ССР — ҲИНДИСТОН:

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТИМСОЛИ

1971 йил 9 августда тарихий аҳамиятга молик бўлган ҳужжат — тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик ҳақида Совет — Ҳиндистон Шартномаси имзоланди.

Бу муҳим Шартноманинг имзоланиши икки давлат ўртасидаги кўп қиррали муносабатларни янада юқори поғонага кўтарди. Ҳиндистоннинг халқаро мавқеини янада мустаҳкамлади. Шартнома сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳалардаги ҳамкорликнинг кенгайиши ва тараққиётига ёрдам берди.

Қарийб 40 йил аввал мустамлака зулмидан халос бўлган Ҳиндистон халқ хўжалигини тиклашида, замонавий экономикани барпо этишида Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами катта аҳамият касб этди. Бу интернационал ҳамкорлик асосларини Ҳиндистон ҳукумати раҳбарлари ҳамиша таъкидлаб келганлар.

Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик Ҳиндистонга жаҳондаги ўнта етакчи саноат давлати қаторига чиқиб олиш имконини берди. Ҳозирда СССРнинг иқтисодий ва техникавий кўмаги билан қурилган корхоналарда Ҳиндистон пўлатининг 36 проценти ишлаб чиқарилмоқда, нефтьнинг 25 проценти қазиб олинмоқда ва 45 проценти қайта ишланмоқда. СССРнинг беғараз ёрдами билан ўнлаб йирик саноат объектлари қурилди. Ҳиндистон оғир индустриясининг карвонбошчиси — Бхилаи металлургия заводи, Дургапур тоғ конлари ускуналари заводи шулар жумласидандир. Совет ва ҳинд олимлари ва мутахассислари Ҳиндистон экономикасининг машинасозлик, геология, энергетика, нефть ва газ қидириб топиш, дори-дармонлар ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалиги ва космонавтика каби муҳим соҳаларида биргаликда олиб бораётган изланишлар ҳам диққатга сазовордир.

Ҳиндистонда бир неча минг совет мутахассиси самарали иш олиб бормоқда. Кўплаб ҳинд мутахассиси эса мамлакатимизда касб малакасини оширмоқда.

Икки мамлакатнинг самарали ҳамкорлигига Ўзбекистон ҳам муносиб ҳисса қўшмоқда. Ҳозир Ҳиндистон республикамизнинг 200 га яқин корхонасида тайёрланган 35 хилдан зиёд саноат маҳсулотларини сотиб олмоқда. Ҳиндистон ва Ўзбекистон пахтакорлари ўртасида мустаҳкам амалий алоқалар қарор топган. Республикамиз селекционер олимлари пахтанинг юқори ҳосилли навлари уруғини ҳар йили Ҳиндистонга юбориб турадилар. Қоракўлчилик соҳасида ўзбек мутахассислари орттирган тажрибани ҳам ҳиндистонликлар зўр қизиқиш билан ўрганишмоқда.

Икки мамлакат алоқалари айниқса, умумий тинчлик ва осойишталик йўлида янада мустаҳкамланмоқда ва янги қирралар очмоқда. Ҳиндистон ҳукуматининг тутган йўли Совет Иттифоқи позициясига ҳамоҳангдир. Ҳиндистон республикаси ташқи сиёсатининг принциплари — тинчлик ишига содиқлик, сиёсий ва иқтисодий муносабатларда тенг ҳуқуқлиликни таъминлаш, ҳарбий-сиёсий блокларга қўшилмаслик, ирқчилик ва оммавий ядро қирғинига қарши курашишдан иборатдир. Ўткир социал масалаларни ҳал этишда ҳозирда Ҳиндистоннинг мавқеи принципиал аҳамиятга эга. Бу мамлакатнинг қўшилмаслик принципларига изчил амал қилиши қўшилмаган мамлакатларнинг позициясини мустаҳкамламоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Владивосток шаҳрида сўзлаган нутқида жаҳон сиёсатида қўшилмаслик ҳаракатининг ўрни ва аҳамияти ҳақида гапириб, Ҳиндистоннинг бу ҳаракатдаги ролини алоҳида таъкидлади: «Маънавий обрў-эътибор ва анъанавий донишмандликка, ўзига хос сиёсий тажриба ва ғоят катта иқтисодий имкониятларга эга бўлган Буюк Ҳиндистон — шу ҳаракатнинг эътироф этилган раҳнамосидир. Биз Ҳиндистоннинг халқаро ҳамжамиятда тенг ҳуқуқли асосда тинч-тотув яшаш ва адолат нормаларини қарор топтириш ишига шу пайтгача қўшган ҳиссасига юксак баҳо берамиз».

Ҳиндистоннинг прогрессив ички сиёсати, тинчликсевар ташқи сиёсати, унинг антиимпериалистик йўли жаҳон илғор ғояли кучларининг манфаатларига тўла мос бўлиб тушмоқда.

Ҳиндистон республикасининг давлатлар ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини кучайтириш, ижтимоий тузуми ҳар хил бўлган мамлакатлар билан ҳамкорликни кенгайтириш, ядро уруши хавфининг олдини олиш ишига қўшаётган ҳиссасини тараққийпарвар халқлар юксак баҳоламоқда.

Т. ҒИЁСОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

дунё воқеалари

✦ ЛОНДОН. Буюк Британиянинг турли районларида ядровий қуролсизланиш учун ҳаракати ҳамда урушга қарши бошқа ташкилотларнинг ва демократик ташкилотларнинг ташаббуси билан жамоатчиликнинг оммавий намойишлари бўлиб ўтди. Улар телбаларча ядровий қуролланиш пойгаси жиловланишини талаб қилмоқда. Лондонда ва бошқа шаҳарларда ўтказилган митингларда «ядро синовлари тақиқлансин», «Хиросима ва Нагасаки фожиаси такрорланмаслиги керак» деган талаблар ўртага қўйилди. Ядровий қуролсизланишга эришишнинг дастлабки тадбирлари сифатида ядро синовлари тақиқланиши керак, деб таъкидлашди нотиқлар. Намойишлар Япония шаҳарларини Америка ваҳшиёна ядровий бомбардимон қилган куннинг 41 йиллигига бағишланди.

✦ ҚОҲИРА. Миср Яқин Шарқ проблемасини бартараф этиш юзасидан халқаро конференция чақириш ва бунинг учун БМТ хавфсизлик кенгашининг бешта доимий аъзоси иштирокида тайёргарлик комитети тузиш тўғрисидаги СССР таклифларини қўллаб-қувватлайди. Бу тадбир региондаги вазиятни турғунликдан олиб чиқишга кўмаклашади, деди МАР ташқи ишлар давлат министри Бутрос Ғали, ҳафталик «Ал-Ватан Ал-Арабий» газетасининг мухбири билан суҳбатда.

(ТАСС).

Танишинг: янги қаҳрамонлар

ЕР МЕҲРИ

Москвадан нур каби таралган хушхабар Гурлан районидаги Вазир қишлоғи меҳнаткашларини беҳад тўлқинлантирди. Бригада дала шийпонига йиғилган кексаю ёш — барча устоз пахтакор Аллом Маткаримовни юксак мукофот билан сидқидилдан қутлашгани шошилларди. Район партия комитетининг биринчи секретари Шоназар Жабборовнинг табрик сўзлари, ҳамқишлоқларининг самимий қутловлари Аллом оға қалбини севинч ва ҳаяжонга тўлдирди.

Олтин юлдузгача босиб ўтилган йўл... Шунчаки равон ва силлиқ йўл эмас бу йўл! Ҳар бир довоннинг ўзига хос қийинчиликлари ва машаққатлари, қуёшли ва булутли онлари бўлади. Сабот ва қатъият билан олдинга интилиб, довон ошган кишигина мақсад манзилига ета олади.

Қишлоқ мактабини битирган Аллом оддий колхозчи бўлиб ишлаб юрганида, уруш бошланди. 1942 йилнинг июнида у тенгқурлари қатори Ватан ҳимоясига отланди. Жангларда жасурлиги учун қатор жанговар мукофотлар билан тақдирланди. Икки марта ярадор бўлди. Совет Армияси сафида КПСС аъзолигига қабул қилинди.

Унинг жўшқин ғайрат-шижоати тинч бунёдкорлик йилларида яққол намоён бўлди. Колхоз ишлаб чиқаришида фидокорона меҳнат қилиб, оддий колхозчи пайтидаёқ эл назарига тушди. Самарқанддаги қишлоқ хўжалиги кадрлари мактабини тамомлаб, бир неча йил участка агрономи ва колхоз раиси ўринбосари вазифаларида ишлади.

...1958 йилдан буён Аллом оға пахтачилик бригадасига раҳбарлик қилиб келмоқда. Илғор технология ва прогрессив усулларни деҳқончиликка татбиқ қила билиш маҳорати, ташкилотчилик санъати ва яхши фазилатлари оғага ҳурмат ва обрў келтирди. Бригадада пахта ҳосилдорлиги йил сайин ошиб борди.

Айниқса, ўн биринчи беш йилликнинг якунлари салмоқли бўлди. Бригада бўйича планда белгиланган 3542 тонна ўрнига 4778 тонна пахта етиштирилди, тола олиш миқдори ва машина терими ҳажми ошди.

Ўтган йили бригадага қарашли 200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 51,2 центнер ҳосил йиғиб олинди. Бу — колхознинг ўртача кўрсаткичидан 7,5 центнер юқори. Ҳосилнинг 60 процентдан кўпроғи машиналарда терилди.

Дарё сувини баҳор тоширар, одам қадрини меҳнат, дейди халқимиз. Аллом оғанинг пахтачиликни ривожлантириш соҳасидаги шавкатли меҳнати муносиб тақдирланди. У икки марта Ленин ордени ва «Октябрь Революцияси» ордени билан мукофотланди.

Эндиликда Аллом Маткаримов — нафақат Хоразм областида, балки республикада довруғ қозонган пахта усталаридан бири. Бригадада ташкил қилинган илғор тажриба мактабида юзлаб пахтакорлар таҳсил кўриб, мўл ҳосил етиштириш илмини мукаммал эгаллаб олишди. Унинг издошлари — Тўлибой Сайидабдуллаев, Комил Эшматов, Аҳмад Сайидметовлар бошқараётган бригадалар машъал пахтакорлар қаторидан жой олишди.

Бригада далаларини кезар эканмиз, шу долзарб кунларда ҳосилга-ҳосил қўшиш учун қизғин кураш олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Кун сайин гулга-гул, кўсакка-кўсак қўшиляпти. Механизаторлардан Жиянмурод Сайидов, Шомурод Қозоқов, Шермат Борлибоев, Озод Матниёзов, сувчилардан Ўрозбой Қозоқов, Ҳайитбой Ражабов, Ўрозбой Авазбоев, Мурод Сафарбоев, илғор колхозчилардан Тўлғаной Матниёзова, Гулсора Оллобоева, Жумагул Ражабова каби азаматлар фидойилиги билан баракали хирмон пойдевори яралмоқда. Ҳар туп ниҳол ардоқда. Бегона ўт ва ҳашаротдан номнишон йўқ. Айниқса, ғўзани машинабоп қилиб ўстиришга алоҳида аҳамият берилаётир. Зеро, бу йил бригадада ҳосилнинг салкам 70 проценти «зангори кема»лар ёрдамида териб олиниши кўзда тутилган.

— Мана, шу далалар май ойи охиридаги сел ва дўлдан қаттиқ зарарланган эди, — дейди Аллом оға ён-атрофимиздаги пайкалларни кўрсатиб, — кўриб турибсиз, аҳволни ўнглаб олдик. Ғўзалар жароҳатини даволаш учун катта куч-ғайрат ва моддий ресурслар сарфлашга, дамни оз олиб, ишни кўп қилишга тўғри келди. Ўзингиз биласиз, ғўза ҳам жонли мавжудот, табиатнинг нозик экини. Уни тушуниш, «арзи»га қулоқ солиш, талабини вақтида қондириш керак...

Тўғри фикр. Экин табиатини билмоқ, унинг тилига тушунмоқ зарур. Бунинг учун деҳқончилик илми, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларга таяниш лозим. Аллом оға буни яхши билади. Ҳар куни далаларни яёв кезади, ғўза билан сирлашади, тажрибали деҳқонларга маслаҳат солади. Абдулла Бекатов, Бобожон Шомуродов, Йўлдош Ўрозбоев каби устозлари билан ҳам, билимли, истиқболли шогирдлари билан ҳам тез-тез фикрлашиб туради.

Оддийлиги, камтарлиги, одамларга меҳрибонлиги, ўзига ва бошқаларга талабчанлиги, принципиаллиги билан ҳам барчанинг иззат-ҳурматига сазовор.

Ҳа, одамийлик деганда инсон фақат меҳнат жабҳасида эмас, ўзи билан ёнма-ён яшаётган кишиларга ҳам ғамхўр, меҳрибон, кези келганда яқин кўмакчи бўлиши керак. Бригададаги ҳар бир хонадоннинг турмуш тарзи бригадирга яхши аён. У ўз аъзоларининг эҳтиёжларига ҳамиша сезгирлик билан қарайди. Уларни меҳнатсиз даромад, интизомсизлик каби иллатларга қарши курашишга чорлайди. Бу ҳақда ёши 80 дан ошган Худойберган ота Ёрманов шундай дейди:

— Киройи бригадир degани Алломдек бўлса. Пенсиядаману, ишдан қўл узгим келмайди. Ўғлим Жума, неварам Рустам, эварам Гавҳар ҳам шу бригадада ишлашяпти. Меҳнатинг қадрланса ишга меҳринг ортавераркан...

Колхоз правлениесида хўжаликда кўпгина ташаббус ва янгиликлар аввал Аллом оға бригадасида туғилиб, кейин кенг қанот ёзаётганини, чунончи, пахта-шоли алмашлаб экиш тажрибаси дастлаб шу ерда ўзини оқлаб, ғўзанинг вилт касаллигига барҳам берганини фахрланиб сўзлаб беришди. 60 центнерлик ҳаракати, ҳосилни ташқаридан ёрдам кутмасдан териб олиш ташаббуси, бригада пудрати афзалликлари коллектив тажрибасида яққол исбот топди. Чорвачиликни ривожлантириш соҳасида ҳам ибратли ишлар қилинди.

Қатрада қуёш акс этганидек, Аллом оғанинг оилага, фарзандлари тарбиясига муносабати ҳам таҳсинга лойиқ. Умр йўлдоши Ниёзжон ўн фарзандни камолга етказган Қаҳрамон она. Ўғиллари Ражаб, Қадам, Шуҳрат — колхозчи, қизлари — Жумабика медицина ҳамшираси, Нурия педагог, Раъно маиший хизмат уйида тикувчи, Дилбархон болалар боғчасида тарбиячи. Оилада ишга яроқли ҳамма ҳалол меҳнат билан машғул, кичкинтойлар мактабда билим олишяпти.

...Ватаннинг олий мукофоти, партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлиги Аллом оғага жўшқин илҳом, куч-ғайрат бағишламоқда. Унинг пиру-бадавлат хонадонида, «Коммунизм» номи билан аталган илғор колхозда, аҳил бригадаси ва жонажон қишлоғида бугун шод-хуррамлик, зўр кўтаринкилик. Элдошлари орасидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони чиқса-ю, қувонмай, фахрланмай бўладими?

Бугун биз ҳам Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани, область партия комитетининг аъзоси, пахта устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аллом Маткаримовни чин қалбдан қутлаб, унга куч-қувват, сиҳат-саломатлик, ҳаётда, ишда янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ўн иккинчи беш йиллик марраларингиз ҳам янада юксак бўлсин, Аллом оға!

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аллом Маткаримов бригаданинг илғор сувчиси Тўлғоной Матниёзовага ғўзага сув тараш сирларини айтиб беряпти.
Қ. ОТАЕВ фотоси (ЎзТАГ).

ПАРМА ЎРНИДА... ЧАҚМОҚ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг электроника институтида металл қирқиш ва чуқур тешик ўйиш янги технологияси яратилди.

Анъанага кўра металлардаги ҳар қандай тешик механик усул билан бажарилади. Бу усул қийин ва қимматга тушади. Баъзи жараёнларни эса ана шу метод билан умуман бажариб бўлмайди. Механик парма деталь ичида ишлов бериш бурчагини ўзгартира олмайди.

Лекин энергия турларини ўзгартиргичлар лабораториясида станок ишга туширилиши билан парма мўъжизалар ярата бошлайди. У залворли тайёрлама ичида мастернинг истагига мувофиқ ўз йўлини ҳар қандай бурчак ҳосил қилиб ўзгартира олади, дарахт қурти сингари бурама ҳаракат қила олади, ҳар қандай шаклдаги ковакларни ҳосил қилади. Ҳолбуки, механик парма билан бу ишларни бажариб бўлмайди.

Янги қурилмада электрод... парма ролини ўйнайди. Техника фанлари кандидати Э. П. Абдукаримов раҳбарлигидаги олимлар коллективи электронни изоляция қилиш ва ишлов қириндиларини чиқариб ташлаш қийинчиликларини ҳал этди.

Улар яратган электроэрозион қурилма чуқурлиги 600 миллиметрга борадиган кичик диаметрдаги тешик ҳосил қилишга имкон беради. Синиб қолган асбобни унинг ёрдами билан резбага шикаст етказмаган ҳолда чиқариб олиш ҳам мумкин.

Конструкторлар уч хил — стационар, кўчма ва ихчам қурилма яратдилар.

Ю. БОНДАРЕНКО,
(ЎзТАГ мухбири).

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«Бор-йўғи ўн беш минут...»

Газетанинг 1986 йил 24 май сонида юқоридаги сарлавҳа билан рейд материали эълон қилинган эди. Унда республика пойтахтидаги бир қанча корхоналарда меҳнат интизоми сустлиги, айрим кишиларнинг иш пайтида бошқа ишлар билан шуғулланиб юрганликлари танқид қилинган эди. Редакция ушбу рейд материал юзасидан қуйидаги жавобларни олди:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ: рейд материалида тилга олинган фактлар тўла тасдиқланди. Мақола «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг барча меҳнат коллективларида муҳокама қилинди. Меҳнат интизомини бузган А. Власов, Б. Волков, А. Куменикиналарга нисбатан қаттиқ чоралар кўрилди. Ишчилар йиғилишининг қарори билан улар йил якунларига кўра мукофотдан маҳрум қилиндилар. Бирлашмада меҳнат интизомини мустаҳкамлаш тадбирлари ишлаб чиқилди. Унда ишлаб чиқариш раҳбарлари зиммасига меҳнат интизомини ҳар куни назорат қилиш билан шуғулланиш вазифаси юклатилди. Бутун иш куни давомида меҳнат интизомига риоя қилиш бўйича рейдлар ўтказилмоқда. Унинг якунлари ўша куннинг ўзидаёқ «Чақмоқ»ларда ва махсус стендда эълон қилиб борилмоқда.

Бирлашма директорлари кенгашининг қарорига биноан меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини янада мустаҳкамлаш ҳамда унинг бузилишларини олдини олиш юзасидан махсус буйруқ чиқарилган. Меҳнат интизомига риоя қилиш устидан етарли назоратни таъминламаганликлари учун цех бошлиқлари — Б. Иброҳимов, Э. Тўлаганов, Усмонов, Г. Черовадченколарга, смена мастерлари — Б. Абдураҳмонов ва З. Муҳаммадиеваларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»: рейд материали 153 — қурилиш тресті ва Тошкентдаги 2-уйсозлик комбинати партия комитетларининг мажлисида кўриб чиқилди. Шунингдек, у бош бошқарма автотранспорт ишлаб чиқариш бошқармаси, партия комитети ва касаба союзлари бирлашган комитети президиумининг мажлисида ҳамда 3-автотранспорт меҳнат коллективининг умумий йиғилишида муҳокама қилинди.

3-автотранспорт корхонасининг ҳайдовчиси Р. Турсунқулов давлат автомашинасидан шахсий манфаати йилида фойдалангани учун кам ҳақ тўланадиган ишга ўтказилди. Ҳайдовчи Б. Ординарцевга автомашинадан бошқа мақсадларда фойдалангани учун қаттиқ ҳайфсан эълон қилиниб, у ойлик мукофотдан маҳрум қилинди.

Меҳнат интизомини сусайтириб юборганлиги ва автомашиналар иши устидан етарли назорат ўрнатмаганлиги учун 1 ва 2-автоколонналарнинг бошлиқлари Муродов ва Арзумановга ҳамда ҳаракат хавфсизлиги бўйича катта инженер Павлоцкийга интизомий чора кўрилди.

Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузган барча ходимлар қаттиқ партиявий, интизомий ва моддий жавобгарликка тортилди. 2-уйсозлик комбинати ишлаб чиқариш техника комплектацияси бошқармасининг инженери Г. Ландсман эгаллаб турган лавозимидан озод қилинди.

153-қурилиш трестида ва 2-уйсозлик комбинатида дала ҳовлиларини қуришда материаллардан фойдаланишнинг қонунийлигини текшириш учун махсус комиссия тузилди. Унинг иш якунларига кўра тегишли чора-тадбирлар белгиланади.

«Главташкентстрой» ташкилотларга қарашли ва корхоналар раҳбарларига боғдорчилик — узумчилик ширкатлари аъзоларига коллектив боғдорчиликни ўзлаштиришда ва дала ҳовлилари қуришда пулли хизмат кўрсатиш юзасидан ёрдам бериш топширилди.

ТОШКЕНТДАГИ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ: рейд материалида келтирилган фактларни тўғри деб ҳисоблаймиз. Айбдорлар тегишлича жазо олдилар. Шу билан бирга меҳнат интизомини мустаҳкамлашни таъминловчи бир қатор қўшимча тадбирлар ҳам кўрилди. Чунончи, касаба союз комитети бирлашма территориясида жойлашган умумий овқатланиш корхоналари коллективларида суҳбатлар ўтказди. Корхона ички тартибига мувофиқ келадиган даражада цехлар ва бўлимлар ишчиларига маиший хизмат кўрсатишни йўлга қўйишга қарор қилинди. Ҳозир ярим фабрикатлар магазини қурилиши тамомланмоқда. Кийим-кечакларни химиявий тозалаш қабул пунктлари ва пойабзал ремонт қилиш устахонаси очилди.

Халқ контроли группалари кадрлар бўлими ходимлари билан ҳамкорликда ҳар куни иш вақтидан фойдаланиш бўйича рейдлар ўтказмоқда. Мураббийлар кенгаши, жамоатчилик асосидаги кадрлар бўлими фаолиятини яхшилаш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Меҳнат ва иш ҳақи бўлимига ҳар ойда бирлашма бўлинмалари бўйича қанча иш вақти йўқотилаётганлигини таҳлил қилиш топширилди.

ТОШКЕНТ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ: Ленин номли колхоз аъзолари Ғ. ва Н. Адҳамовларнинг иш вақтида Фарҳод бозорида пиёз ва помидор сотганликлари тўғрисидаги факт тўла-тўкис тасдиқланди. Бу нарса хўжалик партия ва касаба союз комитетларининг қўшма мажлисида кўриб чиқилди. Меҳнат интизомини бузганликлари учун Ғ. ва Н. Адҳамовлар қатъий огоҳлантирилдилар ва биринчи ярим йиллик якунлари бўйича мукофотдан маҳрум қилиндилар. Меҳнат интизомига риоя қилиш устидан етарли назорат ўрнатмаганлиги учун бригада бошлиғи М. Иброҳимжонов огоҳлантирилди.

• Халқ контроли амалда

ДИРЕКТОРНИ ҲАМ ЖАЗОЛАШГА ТЎҒРИ КЕЛДИ

Бухоро область халқ контроли комитети принципсизлиги ва халқ контролерларининг таклифларини назар-писанд этмаганлиги учун Ромитан тўқимачилик-галантерея фабрикасининг директори Г. Адизовага қаттиқ ҳайфсан эълон қилди. Бундан ташқари, ундан пул ундириладиган бўлди.

Директор контролерларнинг сигналларига ўз вақтида эътибор билан қараганида, шу ишлар содир бўлмасди. Контролерлар эса кейинги вақтларда фабрика ишлаб чиқараётган тикувчилик-галантерея маҳсулотларининг сифати ғоятда пасайиб кетганлиги тўғрисида сигнал бергандилар. Шу йил баҳорида Ромитан район халқ контроли комитетининг аъзолари ва активлари ўтказган рейд бир қанча ғоят жиддий камчиликларни топди. Ишлаб чиқариш коллективида маҳсулот сифатини назорат этиш бўшаштириб юборилганлиги аниқланди. Фабрикага тез-тез эътирозлар туша бошлади. Корхона техника контроли бўлимининг бошлиғи А. Боймуродова зиммасидаги вазифаларини яхши бажармаётганлигидан шу ишлар содир бўлаётганлигини контролерлар аниқладилар. Сифати паст маҳсулот Боймуродованинг рухсати билан кўпинча магазинларга юборилаверган. Брак маҳсулот чиқарилишида айбдор бўлган кишилар, шу жумладан, А. Боймуродова контролерлар талабига биноан жазоланди. Унга ҳайфсан эълон қилинди ва 140 сўм ундириб олинди.

Корхонанинг раҳбарлари тегишли хулосалар чиқариб, маҳсулот сифатини яхшилаш учун шошилинч чоралар кўрадилар, бракчилар ва уларнинг ҳомийларига нисбатан муросасизлик вазиятини вужудга келтирадилар, деб ўйланган эди. Лекин директор бошқача йўл тутди. У биринчи навбатда А. Боймуродованинг кўнглини олиб, моддий зарарини қоплашга қарор қилди. Иккинчи квартал мобайнида директорнинг буйруғига мувофиқ А. Боймуродова уч марта пул мукофоти билан рағбатлантирилди. Шундай қилиб, у жами... 199 сўм олди. Хуллас, халқ контролерлари билан «орани очиқ» қилибгина қолмай, қўшимча 59 сўм «ишлаб» ҳам олди.

Хўш, сифат қалай? Афсуски, бу борада ҳеч нарса ўзгаргани йўқ, ишлар ҳатто, аксинча, аввалгидан ҳам ёмонлашиб кетди. Давлат назоратининг Бухоро область лабораторияси брак маҳсулот ишлаб чиқарганлиги учун фабрикага 36 минг сўм жарима солди.

Область халқ контроли комитетининг аниқлашича, бу корхонада машина-ускуналар ва меҳнат резервларидан оқилона фойдаланиш борасида қўшимча чоралар кўрилмаяпти, маҳсулот сифатини ошириш тўғрисида жон куйдирилмаяпти.

Область халқ контроли комитети мана шу камчиликлар учун энди директорнинг ўзини жазолади. Давлат ҳисобидан «қўли очиғлик» қилганлиги учун у ўз ёнидан тўлашига тўғри келди.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

• Ташвишли сигнал

ШИЙПОНГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Пахта далаларида ҳосил тақдири ҳал этилаётган шу долзарб кунларда дала шийпонлари деҳқоннинг ҳақиқий оромгоҳига айлантирилиши керак. Афсуски, ҳамма ерда иш шундай ташкил этилган, деб бўлмайди.

Пахтакор районидаги «Самарқанд» совхози ташкил этилганига 20 йилдан ошди. Хўжаликда 24 та дала шийпони бўлиб, ҳар уч пахтачилик бригадасига 1 тадан тўғри келади. Ўтган йиллар давомида совхоз директори, партком секретари, касаба союз комитетининг раиси, бўлим бошқарувчилари 5—6 мартадан алмаштирилди. Лекин ана шу раҳбарлардан ҳеч ким ҳатто мавсумий шийпон қуриш тўғрисида ҳам ўйлаб кўрмади.

Шунинг учун кўпчилик бўлимларда ишчиларнинг, механизаторларнинг ишида унум йўқ. Оқибатда кўплаб майдонларни бегона ўт босган, ғўза ривожланишдан орқада қолмоқда. Аксарият бригадаларда рўйхатдаги ишчилар ўрнига ҳашарчилар меҳнат қилишяпти. Сувдан фойдаланиш ҳам талаблар даражасида эмас, исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда. 1-, 2- ва 3- бригадаларга қарашли дала шийпонлари мутлақо қаровсиз. Бу ердаги олмазор сувсизликдан қуриб ётибди. Сабзавот ва гул учун ажратилган жойда ҳеч нарса экилмаган бўлса ҳам нов ариқдан оқиб ётган сув тўлиб, кўл ҳосил бўлган. Ажабланаётганимизни кўриб касаба союз комитети раиси Т. Бойқулов изоҳ берди:

— Ремонтга кечроқ киришдик, камчиликларни тўғрилаймиз.

— Қўлимиз тегмади, иш кўп, — дейди бўлим бошқарувчиси Д. Қамбаров.

Иш пайти бўлишига қарамай 3 та чопиқ трактори дала ўртасида тўхтаб турибди. Учала бригада далаларида бирор кишини учратмадик. Маълум бўлишича, ҳамма бригадир Қ. Ёмонқуловнинг уйида «базми-жамшид»да экан. Бу ерда нов ариқдаги сув пахтага эмас, ғумайзорга оқиб ётибди. Бўлим гидротехниги М. Сафарқулов бундан бехабар.

Бўлимда бор-йўғи 2 та дала шийпони бор. Лекин уларда дам олиш учун оддий шарт-шароит ҳам йўқ. Цех партия ташкилотининг секретари Б. Юсупов коммунистлар авангардлигини ошириш ҳақида қайғурмаяпти. Бу ерда идеологик, оммавий-сиёсий ишлар ҳам ўлда-жўлда. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар ишчилар ҳузурида суҳбатлар уюштиришни бутунлай унутиб қўйган.

Совхоз ишчилари съездлар йилида 13 минг тонналик хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Кўзланган мақсад яхши. Лекин бунга эришиш учун совхоз дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари идеологик, оммавий-сиёсий ишларни тубдан қайта қуришга тезроқ ўтишлари керак.

Ҳ. НАБИРАЕВ.

Иқтисодчи мулоҳазаси

ТЕЖАМКОРЛИК — ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

Сўнгги пайтларда иқтисод ва тежамкорлик масалаларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Шуни қайд қилиш керакки, иқтисод ва тежамкорлик масалалари — бу янги проблема эмас, балки кундалик ҳаётимиздан келиб чиққан объектив зарурат, ҳаёт тақозосидир. Зеро, «Бизга ҳар бир тонна нефть, руда, кўмирни қазиб чиқариш ва етказиб бериш қимматга тушмоқда. Бу фактлардан кўз юмиб бўлмайди. Улар билан ҳисоблашмоқ лозим. Бинобарин, ҳар бир ишда ва ҳамма ерда — ишлаб чиқаришда ва турмушда тежаш, хўжасизлик ва исрофгарчиликка беparволик билан қарамаслик лозим». —дейилган эди партия XXVII съездига КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий докладида.

Ўн биринчи беш йилликда республикамиз бўйича 191 миллиард сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари эса 34,2 миллиард сўмни ташкил этди. Шу даврда халқ хўжалиги ривожланиши учун йўналтирилган асосий фондлар 32,8 миллиард сўмга, капитал маблағлар эса 34,7 миллиард сўмга етди. Фақат 1985 йилнинг ўзидагина қишлоқ хўжалиги учун 16 минг трактор, 6,5 минг тонна пахта териш машиналари, бир неча минг юк ташиш автомобиллари ва минглаб бошқа техника воситалари ишлаб чиқарилди. Ҳозир республикамиз ишлаб чиқариш учун бир кунда 128,8 миллион соат электр энергияси, 22 минг тонна минерал ўғит, 96,2 минг жуфт пойабзал, 1233 тонна ёғ, 2439 минг шартли банка консервалар, 72 дона трактор, 26 дона пахта териш машиналари ва ҳоказоларни тайёрлаб бермоқда.

Халқ хўжалиги ишлаб чиқариши суръатларининг бу даражада ўсиши, шубҳасиз, социал-иқтисодий тараққиёт ва миллий бойликнинг ошиши учун муҳим аҳамиятга эга. Бироқ халқ хўжалигининг гармоник ривожланишини фақатгина ишлаб чиқариш суръатларини ўстириш эвазига таъминлаб бўлмайди. Тараққиёт, албатта, иқтисод ва тежамкорлик тадбирлари билан мустаҳкамдир.

Бугунги кунда ресурслардан, асосий фондлардан ва, умуман, бойликдан фойдаланишда иқтисод ва тежамкорлик тадбирларини амалга ошириш муҳим аҳамият касб этади.

Энг аввало, шуни айтиш керакки, хўжалик фаолиятининг нормал ривожланиши, молиявий нуқсонларга йўл қўймаслик, биринчи навбатда, бошқариш системасининг муҳим функцияси ҳисобланган планлаштиришнинг сифатига боғлиқ.

Планлар илмий асосланган, оптимал вариантда тузилса корхона ёки ташкилот фаолияти активлашади. Кўп ҳолларда план тузишга ишлаб чиқариш нуқтаи назаридан ёндашилади, хўжаликнинг социал-маданий ривожланиши — уй-жой, клублар, стадионлар қуриш иккинчи ўринда қолади, баъзан умуман ҳисобга олинмайди. Тўғри, бу соҳада хўжаликнинг социал-маданий ривожланишига сарфланадиган маблағдан келадиган самара бевосита кўринмайди ва тезда қопланмайди. Бунинг устига қўшимча маблағ, ресурслар талаб қилинади. Аслида хўжаликнинг маданий ривожланиши учун кетадиган харажатларни тежаш — иқтисод қилинди, деган сўз эмас, балки келажакда хўжалик фаолиятининг зарари томон қўйилган дастлабки қадам саналади. Зеро, бу масалаларга эътиборсизлик меҳнаткашлар савиясининг ўсишига, турмуш даражасига салбий таъсир қилади, ишчиларнинг, айниқса, ёшларнинг қунимсизлигига олиб келади. Бинобарин, ҳар қандай раҳбар хўжалик юритишда иқтисодий самарани ошириш билан бирга социал самара масаласини ҳам асло унутмаслиги керак.

Иқтисод ва тежамкорлик тадбирларини амалга ошириш йўлларидан яна бири — бу асосий фондлардан фойдаланишни яхшилаш, уларнинг унумдорлигини ошириш ҳисобланади.

Шуни қайд этиш керакки, мавжуд асосий фондлардан фойдаланиш даражасини, бугунги кунда қониқарли аҳволда деб бўлмайди. Айрим корхона ва ташкилотларда асосий фондларни сотиб олишга олиб, у ёки бу «сабаб» туфайли, ойлаб, ҳатто йиллаб ишга туширмасдан сақлаш, шунингдек, мавжуд фондлар қувватидан етарлича фойдаланмаслик ҳоллари барҳам топмаган.

Фикримизнинг далили сифатида электрон-ҳисоблаш машиналаридан фойдаланишдаги аҳволни олайлик. Шундай ташкилотлар борки, уларда сотиб олинган электрон-ҳисоблаш машиналари бир кеча-кундузда норматывда белгиланган 16 соат ўрнига 5-6 соат ишлатилмоқда. Агар электрон-ҳисоблаш машинасининг ҳар бир соати ўртача 60 сўм бўлса, демак мавжуд ҳар бир машина ҳисобига бир суткада 600 сўмгача зарар кўрилмоқда, бир йилда эса бу сумма ўртача 180 минг сўмни ташкил этади. Ишчи кучидан, машинадан, уларга тегишли бўлган приборлардан фойдаланиш даражаси бу аҳволда бўлган корхоналарда иқтисод ва тежамкорлик масаласи ҳақида гап ҳам юритиш мумкин эмас.

Иқтисод ва тежамкорлик масалаларини ҳал этиш маълум даражада ҳисобга олиш ишларини такомиллаштириш, бухгалтерия ходимларининг малакасини ошириш, уларга бериладиган эътиборни кучайтириш билан ҳам боғлиқдир. Шу сабабли, ҳисобга олиш масалаларини ривожлантириш, ҳисобга олиш ходимларига бериладиган эътибор Тбилиси шаҳар партия комитетидаги сингари юқори ташкилотларнинг диққат марказида бўлмоғи керак. Ҳисобга олиш ишларини методик жиҳатдан такомиллаштиришдан ташқари, ҳисобга олиш ходимларининг моддий ва маънавий рағбатлантирилиши ҳам алоҳида ўрин эгалламоғи зарур.

Шуни қайд қилиб ўтиш керакки, иқтисод ва тежамкорлик масалаларини амалга ошириш бўйича юқорида қайд этилган тадбирлар вақтни тежаш масаласи билан ҳам чамбарчас боғлиқ.

Бироқ кузатишлар, ўтказилаётган таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, мамлакатимиз, жумладан республикамизда бу борада катта ишлар амалга оширилишига қарамай, ҳали иш вақтидан ташқари бўш вақтдан унумли фойдаланиш бўйича ишга солинмаган катта резервлар мавжуд. Масалан, ишлаб чиқариш технологиясини ривожлантириш эвазига маҳсулот ишлаб чиқаришга кетадиган вақтни ёки маҳсулотларни ишлаб чиқаришдан истеъмолчига етказиб беришга сарфланадиган вақтни қисқартириш, маданий-маиший хизмат тармоқларининг ривожланиши ҳисобига меҳнаткашларнинг ишдан бўш вақтини ёки хўжаликни бошқариш учун кетадиган вақтни қисқартириш кабилар ана шундай резервлар жумласидандир.

Ҳисоб-китобларга кўра, мамлакатимиз бўйича фақатгина уй хўжалигимизни юритиш учун тахминан 100 миллиард киши-соат, яъни 12 миллион кишининг бир йиллик умрига тенг вақт талаб этилар экан. Ёки хўжаликни бошқаришнинг бир функцияси ҳисобланган контрол-ревизия ишларини амалга оширишда вақтдан фойдаланишни олайлик.

Кўп ҳолларда ўтказилаётган ревизиялар ва текширишлар мувофиқлаштирувчи планнинг йўқлиги сабабли бир-бирини такрорлайди, баъзан у ёки бу корхона бир вақтнинг ўзида бир масала бўйича 3—4 ташкилот томонидан текширилади. Шу нарса сир эмаски, ҳар бир текшириш ўнлаб мутахассисларни жалб этиш билан боғлиқ бўлади. Текширилаётган объект ходимлари ҳам, ўз навбатида, асосий ишларини тўхтатиб, тегишли справкалар ва ҳужжатлар тайёрлаш билан маълум пайтгача банд бўлишади. Натижада корхона ёки ташкилот фаолиятига зарар етади. Шунинг учун ҳам ўтказилаётган ревизия ва текширишлар ягона, мувофиқлаштирилган план асосида амалга оширилиши, уларнинг сифати ва таъсирчанлиги оширилиши керак.

Бинобарин, жамиятнинг ҳар бир аъзоси қайси тармоқда ишлашидан, қандай ишни бажаришидан ва қандай меҳнат қилишидан қатъи назар, вақтни тежашга алоҳида эътибор бермоғи зарур. Олимларимизнинг ҳисобларига кўра, ҳар бир совет ишчиси ёки меҳнаткаши бир минутдан иш вақтини тежаса, бир йилда бир миллион 600 минг сўмлик қўшимча маҳсулот олиш имконияти яратилар экан, бошқача қилиб айтганда фан-техника тараққиёти ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш муддати 4 йилга қисқартирилса 26 миллиард сўмни тежаш мумкин бўлади.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленумида СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган Давлат плани ҳамда партия ташкилотларининг уни амалга ошириш соҳасидаги вазифалари муҳокама этилди. Бу халқ хўжалигининг барча соҳасидаги мутахассислар, ташкилот ва корхона раҳбарлари, қолаверса, ҳар бир киши олдига янги вазифа — юксак ишлаб чиқариш ва ташкилотчилик масъулиятини ҳис қилиш, ўзини жамият мулки олдида жавобгар сезиш, ресурслардан оқилона фойдаланиш, ишга ижодий муносабатда бўлиш вазифасини қўяди.

М. УМУРЗОҚОВ,
иқтисод фанлари кандидати.

БУГУН — ФИЗКУЛЬТУРАЧИЛАР КУНИ

● Йил бошидан бери республикамизда ўн тўққиз нафар халқаро классдаги спорт мастери тайёрланди. Спорт мастерлари сафи 79 тага етди.

● 1097 нафар мастерликка номзод тарбияланди. ГТО нишондорлари 1 миллион 423 кишини ташкил этди.

● Республикамизда 185 стадион, 3 минг 336 зал, 168 бассейн, 1800 тир, 5380 дан ортиқ футбол майдони, 31 мингдан кўпроқ баскетбол ва қўл тўпи майдончалари бор.

● 6 миллиондан ортиқ физкультурачи, 23 мингга яқин штатли спорт ходими фаолият кўрсатмоқда.

СПОРТ ВА МЕҲНАТ — ЭГИЗАК

Мамлакатимиз миллионлаб физкультурачилари ўз байрамларини оммавийликни таъминлаган, сафларини мустаҳкамлаган, маҳоратларини оширган ҳолда кутиб олмоқдалар. Физкультурачилар куни — миллионлар байрами бу сафар йирик спорт воқеаларига бой йил — СССР халқлари ёзги IX спартакиадаси ўтказилаётган, дунёда биринчи марта ташкил этилган Яхши ният ўйинлари халқаро мусобақаси, жаҳон футбол чемпионати ва қанчадан-қанча нуфузли баҳслар, энг муҳими — халқаро Тинчлик йилида нишонланмоқда.

Республикамизда эса ҳар уч кишидан бири физкультурачидир. Шаҳар-қишлоқлар, завод-фабрикалар, бирлашма-ю муассасаларда жисмоний тарбия билан шуғулланиш, саломатликни мустаҳкамлаш, бўш вақтдан оқилона фойдаланиш учун қулайликлар яратилган. Физкультура ва спорт соғлом турмуш тарзини шакллантириш, шахсни уйғун камол топтириш, қишлоқ жойларда маданиятни юксалтириш, қолаверса, баракали меҳнат қилишнинг муҳим омили сифатида катта наф келтирмоқда. Физкультурачи-ю спортчилар сони ортиб бораётгани эса оммавийлик ва бетиним машқлар, малакали тренерлар меҳнатининг самарасидир.

Мухлислар таниқли спортчилар: енгил атлетикачи Светлана Ўлмасова, сузувчи Сергей Заболотнов, курашчи Эркин Холиқов, югурувчи Эльвира Барбашина, баландга сакраш устаси Радион Гатаулин, эркин курашчилар Арсен Фадзаев, ака-ука Аслан, Махарбек, Александр Хадарцевлар номини ҳурмат билан тилга оладилар.

Фаол дам олиш ишларини ташкилотчилик ва тадбиркорлик билан йўлга қўйишда ибрат бўлаётган Тошкентдаги Чкалов номли авиация, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмалари, тўқимачилик комбинати, Бухородаги «Маданият» колхози, Янгийўлдаги Усмон Юсупов номли агросаноат бирлашмаси коллективларида бугун чинакам байрам.

Гўзаллик, кучлилик ва нафосат намойишига айланувчи мусобақалар, баҳслар ва қизғин беллашувлар давом этади.

НАФОСАТ МАКТАБИ

Илк бор ўтказилган республика ёшлар спорт ўйинларида иштирок этган умидли гимнастикачиларнинг чиқишлари кўпчиликда яхши таассурот қолдирди. Зеро, бухоролик қизлар нафосат баҳсида ўзларини кўрсатишлари ва ғолиблик супасининг юқори поғоналаридан жой олишлари мутахассисларни ҳайратга солди. Шундан кейин Бухородан келган бадиий гимнастикачиларнинг машқлари-ю, уларга яратилган шарт-шароитлар кўпчиликни қизиқтириб қолди...

Дарвоқе, бундай муваффақиятнинг сири нимада? Йўлингиз тушиб, ибн Сино номли маданият саройига бориб қолсангиз, кўпгина янгиликлардан воқиф бўласиз. Спортчи қизлар сардори Рима Хохлова меҳмонларни самимий қарши олади.

Ташқи кўринишда айтарли ҳашамга эга бўлмаган бино ичкариси кишида ўзгача таассурот қолдиради. 36х16 метрли шинамгина зал, гимнастикачиларга мўлжалланган гиламчалар, машқ анжомлари, ҳаракатларни кузатиб туришга имкон берувчи кўзгулар хонага ўзгача тароват бахш этган.

— Бу ерда иш бошлаганимизга кўп бўлгани йўқ, — дейди гимнастикачи қизлар устози Р. Хохлова. — Ютуқлар осонликча қўлга киритилмаётир. 10—12 ёшли қизчалар билан машқлар маромини оширяпмиз. Аввалига жамоатчилик асосида иш юритишга тўғри келди. Орадан уч йил ўтар-ўтмас ташкилотчилик ва изланиш ижобий натижалар берди. Бадиий гимнастикачилар секцияси ва у ерда шуғулланаётган қизларнинг маҳорати мухлислар назарига тушди. Беш йил мобайнида 18 нафар спорт мастерлигига номзод ва 30 га яқин биринчи разрядли гимнастикачи тарбияладик.

Устоз ишончини оқлашга аҳд қилган қизлар область ва республика мусобақаларида маҳорат кўрсата бошлашди. Чунончи, М. Молотова областда биринчи спорт мастери бўлди. Унинг дугоналари Ж. Цой билан С. Шаркаевалар эса мастер-

ТАЖРИБА ВА ИЗЛАНИШ

ликка номзод талабини бажаришди. Светлана Шаркаева ҳатто катта ёшли спортчилар сафида ҳам баҳслашди.

Ҳозир Рима Александрованинг кўмакчилари бор. Киев маданият институтини битириб келган хореограф Ольга Устименко, Бухоро маданият техникумининг дипломанти Роза Ўзбекова, тренер Лилия Пресманлар Р. Хохлова мактаби маҳорат масканига айланишига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Эндиликда моҳир гимнастикачи Светлана Шаркаева ҳам устоз ёнида бўлажак гимнастикачиларга нафис ҳаракатлар сирини ўргатмоқда. Гимнастикачи қизлар фақат машғулотлар ўтказиш, мусобақаларда қатнашиш билан кифояланишмайди. Улар вақти-вақти билан ишлаб чиқариш корхоналари, муассасалар ва дала шийпонларида машқ кўрсатиб, мухлисларни мамнун этишмоқда.

Ҳозир спорт секциясидаги турли группаларга 70 дан ортиқ қиз жалб этилган. Ёшларни мактабга олишда Р. Хохлованинг ўзи шахсан қатнашади. У шаҳар мактабларига бориб, спортнинг мазкур турига лаёқатли қизларни излайди. Муҳими, бадиий гимнастикага чорланган ўқувчиларнинг аксарияти намунали интизом ва аъло ўқишлари билан бошқалардан ажралиб туришлари лозим.

Шунга қарамай, айрим муаммолар ҳам йўқ эмас. Жумладан, гимнастикачи қизларга кийим-кечаклар тайёрлаб бериш учун Бухородаги бирорта ҳам тикувчилик корхонаси буюртмаларни қабул қилавермайди. Гимнастика предметлари — ҳалқа, булава, тўп ва бошқаларни сотиб олишда ҳам қийинчиликлар бор.

Ҳар қалай бухоролик тренер Р. Хохлованинг ташаббускорлиги, ўз касбига меҳри туфайли ўзига хос мактаб юзага келди. Унинг талабалари эса ҳозирданоқ Иттифоқ миқёсидаги мусобақаларда республика спорт шарафини ҳимоя қилишга шай бўлиб турישибди.

А. АКРОМОВ.

ГАЗЕТХОН ТАКЛИФИ

«ЎЗИМИЗДА ТАЙЁРЛАНСА»

Физкультура ва спорт оммавийлашиб, ёшлар маҳорати ошган сайин турли инвентар ва кийим-кечакларга талаб ортмоқда. Бўлмаса, коллективимиз план ва топшириқларни мунтазам бажариб келади. Айтайлик, ўтган йили 1,3 миллион сўмликдан кўпроқ спорт товарлари сотилди. Бу — аҳоли талабини ҳисобга олиш, хизмат кўрсатишнинг илғор усулларини қўллаш самараси. М. Абдураҳимов, Ҳ. Отамирзаев, С. Усмонов каби сотувчиларимиз хизмат маданиятини яхшилаб, харидорлар кўнглини овламоқдалар.

Кейинги йилларда меҳнаткашлар бўш вақтини оқилона ташкил этишга кўпроқ эътибор қилинаётгани сабабли спорт анжомлари ва кийим-кечакларга бўлган эҳтиёж ошмоқда. Ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилотлар ва муассасалар қошида ташкил этилган соғломлаштириш группаларини спорт инвентарлари билан жиҳозлаш лозим бўляпти. Лекин, аҳолининг бундай буюмларга бўлган талабини қондиришда камчилик бор. Айрим спорт жиҳозлари ва кийимлар етишмайди. Айниқса ўсмирларга мўлжалланган спорт костюми, кеда, махсус майкалар камёб бўлиб қоляпти.

Хўш, бунинг чораси борми, деган савол туғилиши табиий. Ахир область маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг тикув цехларидан бошқа яна тўртта йирик фабрика бор-ку, Нега энди ана шу корхоналарнинг имкониятларидан фойдаланиб бўлмаса? Биз шаҳар ва область савдо ташкилотларининг мутасаддиларига бу борада бир неча бор мурожаат қилдик. Зотан, тикувчилик фабрикаларида 36, 38, 40, 42, 44 размерли ички кийимлар ишлаб чиқариш кўпайтирилмаяпти. 28—34 размердаги кийимлар эса пештахталарда тахланиб ётибди. Наҳотки, бундай номутаносибликка барҳам беришнинг иложи топилмаса!

Қачонгача нархи 5—6 сўмлик гантель, бир, бир ярим ва икки пудли тошлар, стол теннислари Молдавия ва Каунас каби узоқ жойлардан келтирилади. Ахир бундай товарларни Наманган машинасозлик заводи, мебель фабрикасида тайёрлаш ҳақида ўйлаб кўрилса бўлмасмикан? Шунингдек, «Облшвейтрикотажбит»да спорт костюмларини ишлаб чиқариш жорий этилса, айни муддао бўларди. Бу билан транспорт харажатларини камайтириш, спорт товарлари таъминотини янада яхшилашга имкон яратган бўламиз.

Х. ҚАМБАРОВ,
«Ўзспортторг»нинг Наманган хўжалик ҳисобидаги 10-магазини директори.

БЕЛЛАШУВЛАР ВА СОВРИНЛАР

● ВЕЛОПОЙГА. Тула шаҳрида ўтказилган мамлакат чемпионатида тошкентлик А. Панфилов муваффақиятли куч синашди. У 1000 метрга жойидан қўзғалиш баҳсида маррагача 1 минут 07, 196 секунд сарфлаб, бешинчи ўринни олди. 200 метрга ўтказилган пойгада эса 10,874 секундли натижа билан кумуш медали совриндори бўлди.

● ФУТБОЛ. Хабаровск ва пойтахт армиячилари ўртасида ўтказилган учрашув (1:0) билан биринчи лига коллективларининг навбатдаги тур ўйинлари якунланди. Бу билан олий лигага чиқишга асосий даъвогарлардан бўлиб турган ЦСКА футболчилари мавқеларини яна бўшаштириб юбордилар. Охиридан иккинчи ўринни эгаллаб турган Хабаровск футболчилари эса ўз ҳисобларига қимматли икки очко ёзишди. Бугун 27-тур ўйинлари бўлади.

СССР Кубоги учун ўтказилган навбатдаги ўйинлардан кейин чорак финалчилар асосан аниқланди. Фақат «Динамо» (К) — «Кяпаз» (Кировобод) учрашуви кечиктирилган. СКА «Карпат», «Динамо» (Мн) — «Торпедо» (М), «Металлист» (Х) — «Таврия» (См), «Динамо» (М) — «Колос» (Н) коллективлари биллур соврин учун курашнинг чорак финалида куч синашиш имкониятига эга бўлишди.

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ.

11—17 АВГУСТ

ЗАНГОРИ ЭКРАН ҲАФТАЛИГИ

11 август, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Мультфильмлар. 10.25 — «Футбол шарҳи». 10.55 — Ҳужжатли фильм 11.15 — Болалар учун фильм. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — «Моҳир қўллар». 16.55 — Фильм-концерт. 17.20 — «Онамларнинг мактаби». 17.50 — «Горнчилар, қаердасиз!». 18.20 — «Фан ва меҳнат соҳасида буюк заҳматкаш». 19.05 — Илмий-оммабоп фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильмлар. 19.40 — Жадаллаштириш. 20.20 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Кутилган артист». 23.10 — «Футбол шарҳи». 23.40 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — «Рус тили». 10.05 — Илмий-оммабоп фильм. 10.20 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 10.55 — Концерт. 11.35 — «Фан ва турмуш». 12.05 — «Шахмат мактаби». 12.35 — Болалар учун фильм. 13.40 — «Ижодкорликка буюртма». 14.00 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 15.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.10 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — От спорти бўйича мусобақа. 21.30 — «Время». 22.05 — «Биринчи ва охирги рейс». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар». 8.00 — «Ватанимни шарафлайман». 8.15 — Мультфильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз». 18.45 — Мультфильм. 19.00 — КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Ёшлик». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Юрак амри» Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.05 — Москва-II. 18.00 — Телефильм. 18.10 — «Қийшиқ ойна». Теленовелла. 19.10 — «Комиссар Берлафнинг сўнгги иши». Бадиий фильм. 20.50 — Болалар учун фильм. 21.30 — Москва-II.

12 август, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Жаҳон халқларининг қўшиқлари». 10.05 — «Горнчилар қаердасиз!». 10.35 — Ҳужжатли фильм. 11.05 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 1-серия. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — Концерт. 17.00 — «Қувноқ стартлар» 17.45 — Фильм-концерт. 18.15 — «Нега ва нима учун?». 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — «Фан ва турмуш». 20.10 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — «Время. 22.05 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 22.15 — Композитор Давид Тухмановнинг ижодий кечаси. 23.55 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.30 — «Биринчи, охирги рейс». Бадиий фильм. 10.50 — «Будильник». 11.20 — «Чашмалар». 11.50 — Француз тили. 12.20 — «Ҳаммамизнинг дўстимиз». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 14.00 — Янгиликлар. 14.05 — Шимолий Осетия телевидениесининг программаси. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — Халқаро панорама. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — Ритмик гимнастика. 21.15 — А. Морозов ижро этади. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-концерт. 22.20 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати. 23.00 — «Август ойининг об-ҳавоси». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Санъат ғунчалари». 18.45 — Илғор тажриба — ишлаб чиқаришга. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!» 20.30 — «Ахборот». 20.50 — З. Суюнова ва О. Орифжонов куйлайди. 21.30 — «Время». 22.05 — «Сир соҳили садолари». 23.25 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.05 — Москва-II. 18.00 — Телефильм. 18.40 — «Жаҳаннам оғзида икки йил». Бадиий фильм. 20.20 — Эстрада калейдоскопи. 21.00 — «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». 21.30 — Москва-II.

13 август, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Мультфильмлар. 10.15 — «Саёҳатчилар клуби». 11.15 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 2-серия. 13.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — «Асли болаликдан». 17.10 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.40 — Л. Тимофеева чалади (фортепьяно). 18.10 — Болалар учун фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Жойида ҳал этилмоқда». 20.15 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Дунё ва ёшлар». 23.55 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — «Август ойининг об-ҳавоси». Бадиий фильм. 10.40 — «Уйдаги хона». 11.20 — «Лаҳзалар». Фильм-балет. 12.15 — Немис тили. 12.30 — «Ҳаммамизнинг дўстимиз». Бадиий фильм, 3 ва 4-сериялар. 14.15 — Янгиликлар. 14.20 — «Кутубхона бўйлаб саёҳат». 14.55 «Музикали киоск». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати 19.05 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Агар соғлом бўлай десанг». 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — «Раҳмат, капитан». Бадиий фильм. 23.10 — Концерт

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика 7.50 — «Салом, кичкинтойлар». 8.00 — Студент ёшлар учун. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Зарница-86». 19.20 — Манзарали фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Инсон ва қонун». 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Оламга саёҳат».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.25 — Москва-II. 18.00 — Телефильм. 18.20 — «Пионер телетайпи». 18.30 — Ритмик гимнастика. 18.50 — «Ёшлик». 19.20 — «Сўнгги гайдук». Бадиий фильм. 21.30 — КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга! 21.30 — Москва-II.

14 август, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — В. Зинкевич куйлайди. 10.05 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 11.05 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 3-серия. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 17.00 — «..16 ёшгача ва ундан катталар». 17.45 — Хор куйлари шинавандаларига. 18.15 — «Дин ва сиёсат». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — Мультфильм 19.45 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 20.15 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — «Время» 22.05 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 22.15 — «Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади» 22.35 — «Москва — Прага» телекўприги. 23.35 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — «Раҳмат, капитан». Бадиий фильм. 10.25 — Мультфильм. 10.45 — Хабаровск телевидение студиясининг программаси. 11.50 — Испан тили. 12.20 — «Ҳаммамизнинг дўстимиз». Бадиий фильм. 5-серия. 13.15 — Концерт. 13.30 — «Дублёр иш бошлади». Бадиий фильм. 14.55 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 15.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Сибирь экранда». 18.50 — Концерт. 19.20 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.45 — Автоспорт. Халқаро мусобақалар. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — Сув спорти бўйича жаҳон чемпионати. 21.15 — Халқ куйлари. 21.30 — «Время». 22.05 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 23.40 — Сув спорти бўйича жаҳон чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Беш йиллик одимлари». 8.10 — Телефильм. 8..20 — «Тонгги тароналар» 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Мультфильмлар. 18.40 — «Инсон болаликдан бошланади». 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телефильм. 19.55 — «Футбол чорраҳаларида». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ҳинд кинофильмларидан қўшиқлар ва рақслар». 21.30 — «Время». 22.05 — «Ирода». Телеспектакль. 1-қисм. 23.00 — «Бугун оламда нима гап?».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.45 — Москва-II. 18.00 — Телефильм. 18.30 — Реклама. 18.50 — «Ямбуй ажинаси». Бадиий фильм. 20.20 — «Камера фош этади». 20.50 — «Китоб дўстлари». 21.30 — Москва-II.

15 август, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Концерт залида — мактаб ўқувчилари». 10.25 — Ҳужжатли фильмлар. 11.00 — «Қиролларнинг охирги важи». Бадиий фильм. 4-серия. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 16.45 — «Рус тили». 17.15 — «Бэк-кап оролининг сири». Бадиий фильм. 18.35 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Катталар учун фильм. 19.50 — «Экологик кундалик». 20.30 — Телеочерк. 21.00 — Ҳиндистон оҳанглари. 21.30 — «Время». 22.05 — «Содиқ дўстлар». Кинокомедия. 23.45 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 10.55 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 11.40 — Инглиз тили. 12.10 — Фильм-концерт. 12.30 — «Ҳаммамизнинг дўстимиз». Бадиий фильм. 6 ва 7-сериялар. 14.15 — Илмий-оммабоп фильм. 14.30 — Янгиликлар. 14.35 — «Онамларнинг мактаби». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Тўқчилик билан синаш». 19.20 — Л. Зыкина куйлайди. 19.50 — Илмий-оммабоп фильм. 20.00 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Городки. СССР чемпионати. 21.15 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Санъат усталарининг концерти. 23.05 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Фильм-концерт. 18.55 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — «Хат ва ҳаёт». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ирода». Телеспектакль. 2-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 15.05 — Москва-II. 18.00 — «Қувноқ стартлар». 18.50 — Телефильм. 19.10 — Ритмик гимнастика. 19.30 — «Машаққатли йўллар». Бадиий фильм. 21.00 — «Иш жойларини аттестациядан ўтказиш — меҳнат унумдорлигини ошириш асоси». 21.30 — Москва-II.

16 август, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ўсмирлар ижоди». 10.15 — «Уйдаги хона». 2-кўрсатув. 10.55 — «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.05 — «Здоровье». 11.50 — «Циркни ҳамма севади». 12.35 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 13.05 — «Биз қандай дам оляпмиз?» 13.40 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати. 14.20 — «Яхшилик қилишга шошилинг». 16.35 — «Ҳайвонот оламида». 17.40 — Концерт. 18.40 — Мультфильм. 19.00 — Телетомошабинларнинг саволларига академик В. Г. Афанасьев жавоб беради. 19.30 — «Телба». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 22.15 — Шанба оқшомида. 23.35 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.15 — «Тонгги почта». 10.45 — «Сиз яратган боғ». 11.15 — Мультфильм. 11.25 — СССР халқларининг IX ёзги Спартакиадаси. Теннис. 11.55 — «Режиссёр санъати». 1-кўрсатув. 12.40 — «Ганг узра тонг». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 15.00 — «Стадион ҳамма учун». 15.30 — «Истеъдод». Бадиий фильм. 1-серия. 16.40 — Концерт. 18.30 — «Саёҳатчилар клуби». 19.30 — Ражистон қўшиқлари ва рақслари. 20.00 — Сув спорти бўйича жаҳон чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.15 — «Хонадонингиздаги гуллар». 21.30 — «Время». 22.05 — «Сен яшашинг керак». Бадиий фильм. 23.30 — Фильм-концерт. 00.15 — Футбол. «Динамо». (К) — «Динамо» (М).

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Саломат бўлинг!» 10.10 — «Қанотлар ҳақида достон». Бадиий фильм. 1-серия. 11.20 — В. И. Лениннинг «Немис коммунистларига мактуб» асарининг 65 йиллигига. 11.40 — Врач маслаҳати. 11,50 — «Мактабислоҳоти — ҳаётга!» 12.20 — «Студентлар саҳнасида». 13.20 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 18.05 — «Бойчечак». 18.35 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Ёзувчи ва замон». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Дебют». 21.30 — «Время». 22.05 — «Муҳаббатнома» Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 18.00 **Тожикистон телевидениесининг программаси**

17 август, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — Время». 9.45 — Ритмик гимнастика. 10.15 — Ҳужжатли фильм. 10.25 — «Спортлото». 10.35 — Будильник». 11.05 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.35 — «Саёҳатчилар клуби». 13.35 — «Музикали киоск». 14.05 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.05 — «Ердаги ҳаёт. Ҳужжатли фильм. 9-серия. 16.00 — Баскетбол. Жаҳон чемпионати. 16.50 — Поэзия. 17.35 — «Бугун — СССР Ҳаво Флоти куни». 17.50 — Халқ куйлари. 18.05 — Мультфильм. 18.55 — «Халқаро панорама». 19.40 — «Груня Корнакова». Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Оперетта, оперетта». 23.25 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!». 9.20 — «Сен яшашинг керак». Бадиий фильм. 10.40 — «Рус тили». 11.10 — Концерт. 12.00 СССР халқларининг IX ёзги Спартакиадаси. Теннис. 12.30 — «Дунё ва ёшлар». 14.20 — Ленинград телевидениесининг программаси. 15.45 — «Истеъдод». Бадиий фильм, 2-серия. 16.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.25 — «Терговни билимдонлар олиб боради». Телеспектакль. 18.55 — Реклама. 19.00 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 19.30 — Тележурнал. 20.15 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — Концерт 21.05 — Поэзия. 21.30 — «Время». 22.30 — «Шахсий ҳисобкитоб». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Ҳужжатли фильм. 8.50 — Ҳужжатли фильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Биргаликда куйлаймиз». 10.00 — Ижодкор ёшлар учун. 10.20 — Ҳужжатли кино экрани. 11.00 — Ўзбекистон спорти». 11.30 — «Қанотлар ҳақида достон». Бадиий фильм. 2-серия. 12.50 — «Инсон ва табиат». 13.20 — Реклама. 18.15 — «Ўйлаб топ». 18.45 — «Ватаннинг ҳаводаги қалқони». 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Мультипанорама». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Инсон ва замин». 22.35 — Телеминиатюралар.

ТОШКЕНТ-I. 16.00 — **Қирғизистон телевидениесининг программаси.**

Р. — 08919. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б. — 184. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12